ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

46-дахи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

С-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

254 (11852) | 1968 оной октябриин 27, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

ТАСС-ай МЭДЭЭСЭЛ

«Союз-3» гэжэ замбуулинай онгосо хүсэтэ ракетээр түлхигдэн замбуулинай замда 1968 оной октябриин 26-да Москвагай сагаар 11 час 34 минутада гаргагдаа.

Замбуулинай энэ онгосые Советскэ Союзай гражданин, лётчик-космонавт, Советскэ Союзай Герой, СССР-эй габьяата туршагша-лётчик, полковник БЕРЕГОВОЙ Георгий Тимофеевич жолоодон ниидэнэ.

«Союз-3» гэжэ замбуулинай онгосотой хоёр талын найдамтай радио-холбоон тогтоогдоо. Лётчик-космонавт нүхэр Береговой Георгий Тимофеевичэй элидхэhэнэй ёhоор, бэень hайн ябана.

Лётчик-космонавт нүхэр Береговой Георгий Тимофеевич ниидэлгыигээ программа бэелүүлжэ эхилээ.

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай Центральна Комитедэй баярай Пленум тухай

ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

СМ-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Тяжельниковэй элидхэл хэhэнэй hүү- КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Партийна hургуулиин профессор, РКСМ-эй III н делегат, РКСМ-эй ЦК-гай секретарь В. Ф. Васютин**, поэт **А. И. Безымен-**шэд 20-оод онуудай комсомолшуудай hөө пленум дээрэ үгэ хэлээ.

ад онуудай комсомолшуудай зүгhөө -Урда түмэр замай начальник, Социа- жалай Герой, түмэр замай транспорт стахановска хүдэлөө үүсхэhэн **П. Ф. Кри-** 40-өөд онуудай комсомол үетэнэй үмэ- -Советскэ Союзай Герой, дайнай ветс- ай комитедэй харюусалгата секретарь **Маресьев,** 50-аад онуудай комсомол- үмэнэhөө—Социалис Ажалай Герой. ис ажалай түлөө хүдэлөө үүсхэгшэдэй нэгэн, № 1 Мосстрой трестын эрхилэгшэ **Г. В. Масленников** гэгшэд пленумые амаршалба.

60-аад онуудай комсомолшуудай зүгhөө—Магнитогорско металлургическа комбинадай вальцовщик **В. А. Шахтарин,** мал ажалай бригадын бригадир, Гродненско областиин Дятловска районой «Слава труду» колхозой комсомолой организациин секретарь **Н. И. Холопик,** Ленинградтахи Түмэр замай транспортын инженернүүдэй институдай студент **А. П. Михайлушкин** гэгшэд пленум дээрэ үгэ хэлээ.

Советскэ Союзай Герой. СССР-эй летчик-космонавт **В. В. Николаева-Терешковагай** үгэ хэлэхэдэнь, пленумдэ хабаадагшад халуун баяраар угтаба.

Вьетнамай ажалша залуушуулай союзай ЦК-гай нэгэдэхи секретарь **Ву Куанг** баатар габьяата вьетнам арадай үмэнэhөө совет залуушуулда эльгээhэн халуун амаршалга, баяр мэндые пленумдэ хабаадагшадта дамжуулаа.

Баярай пленумдэ хабаадагшадые пионернүүд, СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй-сэрэгшэд, профтехhургуулинуудай hурагшад амаршалба.

Пленумдэ хабаадагшад комсомолшууд болон совет залуушуулай үмэнэhөө Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедтэ эльгээхэ бэшэгые бүгэдын дуугаар баталан абаа.

ВЛКСМ-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь **Е. М. Тяжельников** пленум дээрэ түгэсхэлэй үгэ хэлэбэ.

Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойдо зорюулагдаhан ВЛКСМ-эй ЦК-гай баярай пленум хүдэлмэреэ дүүргээ.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДТЭ

Соведүүдэй ороной хүбүүд болон басагад Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойн энэ баяр ёhололой үдэрнүүдтэ өөhэдынгөө анхаралые, эгээн нангин бодол, мэдэрэл ба үгэнүүдые Коммунистнуудай парти, Ленинэй парти, шамдаа зорюулжа байна.

В. И. Ленинэй үүсхэлээр эмхидхэгдэн байгуулагдаhан комсомол партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро ажаhуу-на, тэмсэнэ, ажаллана. Партимнай марксизм-ленинизмын хамагые илагша hургаалаар комсомолые зэбсэглээ, этигэл найдабаряараа зоригжуулан жэгүүртүүлээ, залуушуулай революционно эршэ зоригые коммунизмын илалтын түлөө тэмсэлдэ зорюулаа. Совет залуушуул — Коммунистнуудай партитай, үүсхэлшэдэй, зохёон байгуулагшадай партитай, революционно дулэтэ хэрэг бэелүүлэгшэдэй партитай хододоо хамта ябадаг.

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзда КПСС-эй ЦК-гай эльгээhэн амаршалга соо комсомолой ажал ябуулга үндэрөөр сэгнэгдээ. Комсомолые үнэн туhалагшамнай гэжэ парти тоолодог, комсомолдо харюусалгатай хэрэгүүдые найдадаг, тэрээндэ этигэдэг. Революционно хатуужалай hургуули, ленинизмын hургуули гараhан, айха гээшые мэдэдэггүй эдир тэмсэлшэдэй хэдэн үеын хүнүүд комсомолдо совет арадай дурлаха, тэрэнние хүндэлхэ ябадал туйлаhан байна.

Эхэ ороной эгээн дээдэ шэнэ хайра—Октябриин Революциин орден мүнөөдэр комсомолой туг дээрэ яларба. Перекоп болон Берлиниие добтолhон, Магнитка ба Братскые бодхооhон комсомолшуудай, хүсэн түгэлдэр социалис гүрэн байгуулhан агууехэ арадай үнэн хүбүүд, басагадай баатар габьяа энээгээр тэмдэглэгдээ. Эдэнэй баатаршалга, арад зондоо эдэнэй үнэн байлгые хододоо зүрхэ сэдьхэлдээ хадуужа ябахабди!

Ороной хэдэ хэдэн комсомольско эрхим организацинуудые Советскэ Союзай орденуудаар шагналга комсомолой ажал ябуулгые үндэрөөр сэгнэhэн ябадал болоно.

Бидэндэ хүндэтэй hанагдаха эдэ шагнал хайрануудай түлөө партидаа, арадтаа, совет Эхэ орондоо комсомолшууд болон залуушуулай үмэнэhөө үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргөөд, Ленинскэ комсомолой түүхэ бэшэгтэ алдарта шэнэ хуудаhануудые бэшэхэбди, коммунизмын түлөө тэмсэлэй түрүү ээргэдэ хододоо ябахабди гэжэ найдуулнабди. Эсэгэнэрэйнгээ революционно хэрэг эсэшэ сусашагүйгөөр үргэлжэлүүлгые өөhэдынгөө арюун нангин уялгада тоолонобди. Манай арадай баатар габьяата ёhо заншалнууд хододоо совет залуушуулай ажабайдалай эшэ үндэhэн болодог байхал.

Урдамнай зохёон байгуулхы ехэ хүдэлмэри угтана. «ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ой ба залуушуулые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ зорилгонууд тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол дотор мүнөөнэй шатада ВЛКСМ-эй бэелүүлхэ ажал ябуулгын гол шэглэлнүүд, Залуушуулай Коммунис Союзые суртал бодолой, эмхидхэлэй талаар улам бэхижүүлхэ онол арганууд тодорхойлогдоо. Манай партиин табиhан зорилгонуудые бэелүүлхын тула Ленинскэ комсомол бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм бэлигээ, дура хүсэлөө, хаба зоригоо гаргаха байха.

Таби миллион шахуу хүбүүд, басагадай хабаадаhан комсомолой бүхэсоюзна ойн баярай суглаанай рапортнууд, шиидхэбэринүүд дотор—партияа тойрон бүри нягтаар жагсаха гэдэг залуушуулай эрмэлзэл, социалис Эсэгэ ороноймгоо экономическа, оборонно хүсэ шадалые шэн зоригто ажалаараа бэхижүүлхээр бэлэн байhаниинь, коммунистнуудай эрхим дээдэ шанар саг үргэлжэ нэбтэрүүлэн өөhэдыгөө хүмүүжүүлхэ, революционно теори бэрхээр шудалха, марксизм-ленинизмын мүнхэ суртал hургаалнуудта үнэн байха гэhэн эрмэлзэл элирхэйлэгдэн найруулагданхай.

Бүхы комсомолшууд, хүбүүд болон басагад эдэбхи үүсхэл ходо гаргалгые, социалис журам бэхижүүлгые, ажалда коммунис ёhоор хандаха ябадал хангалгые өөhэдымнай уг зорилго гэжэ тоолоно. Эрдэм, техникын хурдан түргэнөөр хүгжэн бадаржа байhан мүнөө сагта эрдэм шудалалгые, шадабаряа дээшэлүүлгые, мэргэжэлээ нарижуулгые тон шухала зорилгодо тоолонобди. Комсомол партиингаа даалгабари дүүргэхэ—мүнөө сагай эрдэм, техникэ шудалхын түлөө залуушуулай үнэхөөр олониитын хүдэлөө дэлгэрүүлхэ.

Иимэ оронтой байhандаа омогорхонобди, социалис гүрэнэй түгэлдэр ехэ, илагдашагүй хүсэн—СССР-эй арадуудай эбдэршэгүй бата нэгэдэл, хани барисаан, харилсаа холбоон бидэниие омогорхуулна. Социалис нацинуудай холбоо барисаае, Советскэ Союзай арадуудай морально-политическэ нэгэдэлые бэхижүүлхын тула шухала бүхы юумэ комсомол саашадаашье хэхэ байха.

Коммунис байгуулалтын зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ, социалис хани нэгэдэл бэхижүүлхэ, империализмын хорото аашануудта эрид шанга харюу үгэхэ, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөе дэмжэхэ, амгалан байдал батадхаха, шэнэ дай зайсуулха гэhэн партиин, гүрэнэй политикые Ленинскэ комсомол, совет залуушуул үнэн зүрхэнhөө, нэгэн hаналтайгаар hайшаан дэмжэнэ.

Совет залуушуул вьетнам арадай баатар габьяата тэмсэлые бүрин дэмжэдэг тухайдаа үшөө дахин эрид шууд мэдүүлнэ, тэмсэжэ байгаа Вьетнамай үнэн зүб хэрэгэйнь илаха байhанда батаар этигэнэ!

Социалис оронуудай арадууд болон залуушуулай хани барисаанай холбоо hабагшануудые, манай эсэгэнэр болон аханарай, революционернүүд ба сэрэгшэдэй шуhаар батадхагдаhан холбоо hабагшануудые али бүхы хорото добтолгонуудhаа нангинаар сахин хамгаалхабди. Бүхы дэлхэйн түрүү үзэл бодолто залуушуулай хани барисаае, hанал бодолой нэгэдэлые бэхижүүлхэ, социальна эрхын түлөө, амгалан байдалай түлөө, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэлдэнь туhа хүргэхэбди. Пролетарска интернационализмын хараа бодолые саашадаашье сэхэ шууд баримталан бэелүүлхэ, ангиингаа дайсад тушаа ехэ зэбүүрхэл нэбтэрүүлэн өөhэдыгөө хүмүүжүүлхэбди.

Эсэгэ ороноо хамгаалхаhаа үлүү нангин, ехэ уялга, харюусалга гэжэ Ленинскэ комсомолдо, бүхы совет залуушуулда байхагүй. Октябриин туйлалтануудта, социалис оронуудай арадуудай хани барисаанда халдаха гэжэ дайсанай хэрбээ hэдээ hаань,—бидэнэй зүрхэн харюудахагүй, гарнай татагалзахагүй.

Ленинскэ комсомол, бүхы совет залуушуул Владимир Ильич Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойе хүндэтэйгөөр угтахын түлөө бүгэдэ арадай мүрысөөндэ бүри ехэ эршэ зоригтойгоор хабаадаха, манай революциин Улаан тугые, Ленин багшын мүнхэ hургаалай тугые дээрэ үргэжэ ябаха! Урдахи зорилгомнай ехэ, эли тодо! Урдамнай —бодото жаргалай түлөө тэмсэл угтана. Урдамнай—илалта, коммунизмын илалта!

Советскэ Союзай Коммунис парти мандаха болтогой!

КПСС-эй Ленинскэ Центральна Комитет мандаха болтогой!

Баатар габьяата совет арад мандаха болтогой!

Агууехэ Лениндэ алдар соло!

Октябрьда алдар соло!

Коммунизм мандаха болтогой!

ВЛКСМ-дэ ОРДЕН БАРЮУЛХАДАА Н. В. ПОДГОРНЫН ХЭЛЭhЭН ҮГЭ

нтэ нүхэдүүд!

шаг hайндэрөөр—Залуу- Бүхэсоюзна Ленинскэ Ком- Союзай 50 жэлэй ойн баа- Эхэ ороной дээдэ хайраар— ин Революциин орденоор шаг- тайнь дашарамдуулан, оро- комсомолшуудые, хүбүүд болон е, залуу наhанайнь комсо- hаршагүй холбоотой байhан хүнүүдые, энэ баярай суг- хабаадагшад бүгэдые СССР-эй -Соведэй Президиумэй, Со- правительствын, бүхы совет үмэнэhөө халуунаар амар- ни зүбшөөгыт.

партиин Центральна Коми- амаршалга соо, КПСС-эй ЦК- Генеральна секретарь нүхэр Брежневэй хэлэhэн зориг ба- а, сэдьхэл хүдэлгэмөөр үгэ комсомолой ажал ябуулга ү- сэгнэгдээ. Нүхэдүүд, үнэхөө- , комсомол табин жэлэй түр- партиин хүтэлбэри доро яба- эсэлэй ба илалтын ехэ, ёhо- баатар габьяата замаар ябажа байна.

ниско комсомол, манай гайхам- залуушуул алдарта үг заншал- үргэлжэлүүлэн, мүнөө ком- байгуулгын бүхы участогууд амжалтатайгаар, шэн зоригтой- ажаллана.

залуу хүнэй шэнжэ шанар нэй революционно эршэ, дай- сог зали, ажалда дурлаhан , шэн зориг, оролдосо, урдаа зорилгоёо дүүргэхэ гэhэн ехэ , патриотизм, марксизм-лени- суртал бодолдо хизааргүй байлга зохёон байгуулхы ажа- лнсэ дотор, комсомольско габ- барилганууд дээрэ, вузнууд түүлинуудта шэрээгдэн бүри- байна. Социалис байгуулалта, Конституци али бүхы талаараа , бүхы бэлиг шадабаряа ха- үргэн арга боломжые залуу хүнэй үмэнэ нээжэ үгэнэ.

уушуулые хүмүүжүүлхэ ехэ эри комсомолнай Коммунис хүтэлбэри доро ябуулдаг, хүбүүд, басагадые олониитын йдалда элсүүлдэг, тэдэнние по- ика ба ажалай үргэн замда

үехэ Октябриин 50 жэлэй ойн бии болгогдоhон орденоор -ые шагнаhан ушар комсомо- литэ ехэ революционно, дай- ба ажалай онсо гайхамшаг уудые Коммунис партиин. Со- гранэй мэдэрдэг байhые үшөө гэршэлнэ.

ВЛКСМ-эй алдар солоор суурха- тые мүнөөдэр зургаадахи ор- -Октябриин Революциин орден ээнь. Энэ хадаа бүхы үенүү- комсомолшуудта: буурал толгой- ветеранууд ба мүнөөнэй комсо- шуудта үгтэhэн шагнал болоно.

хадаа—граждан дайнай баа- тта, түрүүшын табан жэлнүү- индустриин ехэ барилгануудые дэтэ, хүдөө ажахые коллек- болгоhон эдэбхитэдтэ, эрдэм хэрэмые добтологшо рабфако- дта үгтэhэн шагнал хайра бо- гээшэ.

Энэ хадаа—Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай баатарнуудта, хүнды ба хүнгэн индустриие баригшадта, дэлхэй дээрэхи тон томо электростанцинуудые бодхоогшодто, шэнэ газар элдүүрилэгшэдтэ үгтэhэн шагнал хайра болоно.

Энэ хадаа—мүнөө машинануудые дархалан бүтээгшэдтэ, булад хайлуулагшадта, полинуудые хахалан элдүүрилэгшэдтэ, үхибүүдые hургагшадта, эрдэм наукын нюусануудые тайлбарилан таагшадта, замбуулинай харгы зам табигшадта, искусство болон соёл культурын шэнэ ехэ амжалтануудые туйлагшадта, городуудые түсэблэн байгуулагшадта, амгалан ажалые найдамтайгаар хамгаалагшадта, манай социалис гүрэнэй өөрыгөө хамгаалха шадабарине дээшэлүүлэгшэдтэ үгтэhэн шагнал хайра мүн.

Энэ хадаа—манай уужам ехэ, хүсэн түгэс Эхэ ороной бүхы комсомолшуудта үгтэhэн шагнал хайра, агууехэ Ленинэй нэрые эрхимээр, нэрлүүлхэ ёhоороо нэрлүүлжэ ябаhан бүхы залуушуулай коммунис союзда үгтэhэн шагнал хайра болоно гээшэ.

Ленинскэ комсомолые Октябриин Революциин орденоор шагнаха тухай СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указые уншахыемни зүбшөөгыт.

«Совет засагые тогтонижуулга ба бэхижүүлгэдэ комсомолшуудай, совет залуушуулай онсо гайхамшаг габьяа гаргаhанайнь, ехэ туhа хүргэhэнэйнь түлөө, манай Эхэ ороной дайсадтай болоhон байлдаануудта эрэлхэг зориг, баатаршалга гаргаhанайнь, социалис ба коммунис байгуулалтада эдэбхитэйгээр хабаадаhанайнь түлөө, ургажа ябаа үетэниие В. И. Ленинэй захяа заабаринуудта үнэн сэхэ байхаар хүмүүжүүлхын тула үрэ ехэтэй хүдэлмэри хэhэнэйнь түлөө, ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойн гүйсэhэнтэй дашарамдуулан, **Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзые Октябриин Революциин** орденоор шагнаха».

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзда Октябриин Революциин ордениие СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй даалгабаряар ехэ баяртайгаар барюулхамни.

Октябриин Революциин ордениие Ленинскэ комсомолой тугта Н. В. Подгорный зал соо hуугшадай нэрьемэ шанга альга ташалган доро хадаба.

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Ажахын ба соёл культурын байгуулалтада комсомолшуудай, залуушуулай габьяатай байhые, манай Эхэ ороной дайсадтай тэмсэлдэ гаргаhан эрэлхэг зориг ба баатаршалгые, залуушуулые хүмүүжүүлхын тула эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилhые тэмдэглэн, ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойн гүйсэhэнтэй дашарамдуулагдан, Советскэ Союзай орденуудаар комсомолой хэдэн городской, районно ба эхин организацинууд шагнагдаа.

ЛЕНИНЭЙ орденоор иимэ организацинууд шагнагдаа:

Челябинска областиин Магнитогорско городской комсомольско организаци.

Кемеровскэ областиин Новокузнецкэ городской комсомольско организаци.

УЛААН ТУГАЙ орденоор

Луганска областиин Краснодонско городской организаци.

Хмельницкэ областиин Шепетовскэ городской комсомольско организаци.

ЭСЭГЭ ОРОНОО ХАМГААЛГЫН ДАЙНАЙ I ШАТЫН орденоор.

Николаевска областиин Первомайска районно комсомольско организаци.

Минскэ областиин Любанска районно комсомольско организаци.

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ орденоор

Татарай АССР-эй Альметьевскэ городской комсомольско организаци.

Саратовска областиин Балаковска городской комсомольско организаци.

Пермскэ областиин Березниковско городской комсомольско организаци.

Москвагай областиин Воскресенскэ городской комсомольско организаци.

Красноярска хизаарай Дивногорско городской комсомольско организаци.

Горьковско областиин Дзержинскэ городской комсомольско организаци.

Свердловско областиин Ркачканарска городской комсомольско организаци.

Куйбышевска областиин Новокуйбышевска городской комсомольско организаци.

Приморско хизаарай Находкинско городской комсомольско организаци.

Алтайн хизаарай Рубцовско городской комсомольско организаци.

Башкирай АССР-эй Салаватска городской комсомольско организаци.

Краснодарска хизаарай Курганинска районно комсомольско организаци.

Киевскэ областиин Кагарлыкска районно комсомольско организаци.

Витебскэ областиин Новополоцко городской комсомольско организаци.

Хорезмскэ областиин Янгирыкскэ районно комсомольско организаци.

Чимкентскэ областиин Кентауска городской комсомольско организаци.

Кустанайска областиин Комсомольско районно комсомольско организаци.

Грузиин ССР-эй Руставска городской комсомольско организаци.

Азербайджанай ССР-эй Сумгаитска городской комсомольско организаци.

Литвагай ССР-эй Капсукска районно комсомольско организаци.

Молдавиин ССР-эй Котовско районно комсомольско организаци.

Латвиин ССР-эй Даугавпилсска городской комсомольско организаци.

Ошско областиин Ленинскэ районно комсомольско организаци.

Таджигай ССР-эй Нурекскэ городской комсомольско организаци.

Армениин ССР-эй Октемберянска районно комсомольско организаци.

Туркмениин ССР-эй Небит-Дагска городской комсомольско организаци.

Эстониин ССР-эй Кохтла-Ярвеск. городской комсомольско организаци.

Москвагай И. А. Лихачевой нэрэмжэтэ автомобильна заводой комсомольско организаци.

Ленинградай Кировскэ заводой комсомольско организаци.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» орденоор

Ставропольско хизаарай Невинномысска городской комсомольско организаци.

Херсонско областиин Новокаховско городской комсомольско организаци.

Ташкентын областиин Чирчикэ городской комсомольско организаци.

Целиноградска областиин Ерментауска районно комсомольско организаци.

Хүндэтэ нүхэдүүд, 50 жэлэй ойтойнь, Октябриин Революциин орденоор шагнагдаhантайнь дашарамдуулагдан Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзые үшөө дахин амаршалнаб. Совет гүрэнэй дээдэ хайрада хүртэhэн комсомольско организацинуудые мүн лэ халуунаар амаршалнаб.

Коммунизм байгуулха асари ехэ зорилгонуудые бэелүүлгэдэнь партиин үнэн сэхэ туhалагшань Ленинскэ комсомол саашадаашье байха гэжэ этигэжэ байhанаа элирхэйлэн мэдүүлхыемни зүбшөөгыт.

Эсэгэ оронойнгоо аша туhада зорюулан hурахадаа, ажаллахадаа амжалтануудые туйлахыень, эдир залуу хүбүүн ба басаган бүхэнэй золтой хубитай, баяртай хүхюунүүд ябахыень бүхы комсомолшуудта, манай агууехэ Эхэ ороной бүхы залуушуулда үнэн зүрхэнhөө хүсэнэб.

Кремлиин Съезднүүдэй ордон. ВЛКСМ-эй ЦК-гай баярай пленум. Ленинскэ комсомолой табин жэлэй түүхэдэхи тэмсэл соогуур алдаршаhан тугуудые зал соо оруулжа ябана.

Фототелеграфаар абтаба.

КРЕМЛЬ СОО УУЛЗАЛГА БОЛОБО

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, ВЛКСМ-эй Центральна Комитет Кремлиин Съезднүүдэй ордон соо октябриин 25-да уулзалга хээ.

ВЛКСМ-эй ЦК-гай баярай пленумдэ хабаадагшад, парти ба комсомолой ветеранууд, партийна, гүрэнэй, ниитын ажал ябуулагшад уулзалга дээрэ байгаа. Гадаадын оронуудай залуушуулай организацинуудай түлөөлэгшэд айлшадай дунда байлсаа.

ВЛКСМ-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Е. М. Тяжельников суглаагшадые амаршалба.

Уулзалга хани халуун оршон байдалда үнгэрhэн байна.

(ТАСС).

ЗАЛУУШУУЛАЙ БҮХЭСОЮЗНА ЛЕНИНСКЭ КОММУНИС СОЮЗАЙ 50 ЖЭЛЭЙ О

ВЛКСМ-эй ЦК-гай баярай пленум дээрэ 1968 оной октябриин 25-да Е. М. ТЯЖЕЛЬНИКОВЭЙ хэhэн элидхэлhээ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Леонид Ильич Брежневэй хэлэhэн удха түгэс, зориг бадаруулма үгые, мүн партиин Центральна Комитедэй амаршалгые тон ехэ hонирхолтойгоор шагнаад байнабди гэжэ Е. М. Тяжельников хэлэбэ.

Октябриин Революциин орденоор комсомолые шагнаhан тухай, мүн ороной хэдэн комсомолой эмхинүүдые правительствын зүгhөө шагнаhан тухай айхабтар баярлан, омогорхон мэдэбэбди.

Партимнай комсомол тушаа эсэгэ ёhоной оролдолго гаргажа, совет залуушуулда энхэргы hайханаар, үнэхөөроо ленинскэ ёhоор хандажа байhыень үшөө дахин хүн бүхэн мэдэрбэ.

Комсомолой ажал ябуулгые үндэр дээгүүр сэгнэhэнэйнь түлөө манай партида, тэрэнэй дайшалхы штаб болохо Ленинскэ Центральна Комитедтэ, КПСС-эй ЦК-гай Политбюродо, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, Министрнүүдэй Соведтэ, хүндэтэ нүхэд, таанадай зүгhөө, бүхы комсомолой, бүхы совет залуушуулай зүгhөө үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэхыемни зүбшөөгыт.

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союзай 50 жэлэй ой гээшэ комсомолшуудай, бүхы совет залуушуулай баярта hайхан hайндэр мүн. Ниитын болон политическэ ажабайдалда ехэ удха шанартай хэрэг гэжэ Коммунис партимнай, агуу ехэ совет арад, манай сасуутан — дэлхэйн бүхы хүбинүүдтэ тэмсэл эрхилжэ байhан нүхэднай энэ hайндэрыемнай тэмдэглэжэ байна.

Ленин болон парти комсомолые байгуулаа, урган хүмүүжүүлээ, hайн hайхан зорилго урдань табижа, дэлхэйе революционно ёhоор хубилган шэнэдхэхэ гэhэн хэтэдээ мүнхэ үзэл сурталаар зоригжуулhан байна.

Ленинизмдэ хододоо үнэн сэхэ байха, партиин хэрэгтэ үнэн сэхэ байха гэжэ партиин хүтэлбэри доро комсомолой ябажа гараhан 50 жэлэй дүй дүршэл залуушуулые hурган, коммунизмын илан мандахын түлөө сэдьхэл зүрхэнhөө этигэhэн тэмсэлшэдые хүмүүжүүлхэдэ туhална.

Совет засагай тогтоhоор 50 жэлэй ойе бүгэдэ арадай hайндэрлэhээр жэл үнгэрөөд байхада, мүн Владимир Ильич Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойн болохын урда тээ Ленинскэ комсомолнай 50 жэлэйнгээ ойе тэмдэглэжэ байна.

Мүнөө совет залуушуулай hанажа бодожо ябадаг хамаг нангин бодолнууд, мүнөөдэрэй комсомолой hайндэрэй бүхы баяр баясхалан партитай, Ленинтэй, Агууехэ Октябрьтай таhаршагүй нягта холбоотой. Тиин гансал партиин ашаар, тэрэнэй сэсэн мэргэнээр ударидаhанай ашаар, эхын hайхан сэдьхэлээр энхэрhэнэй ашаар залуушуулнай хамаг бүхы амжалтануудаа туйлажа шадаа бшуу.

«ВЛКСМ-эй 50 жэл болон залуушуулые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ зорилгонууд тухай» гэhэн КПСС-эй ЦК-гай тогтоол партиин оролдолгын шэнэ гэршэ мүн.

Айхабтар ехэ теоретическэ, мүн практическа удха шанартай энэ документ дотор мүнөө үедэ комсомолой ажал ябуулгада бэелүүлэгдэхэ гол шэглэлнүүд тодорхойлогдожо, ажахын, соёл культурын, гүрэнэй байгуулалтада ВЛКСМ-эй дүүргэхэ үүргые болон харюусалгыень дээшэлүүлхэ хэмжээнүүд дэлгэрэнгыгээр тодорхойлогдоо.

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союз саашадаашье партиин, арадай, социалис Эсэгэ ороной үнэн сэхэ хүбүүниинь хододоо байха юм гэжэ Коммунис партиие, тэрэнэй Центральна Комитедые, Совет правительствые, манай агууехэ арадые ВЛКСМ-эй ЦК-гай баярай пленумэй зүгhөө, бүхы комсомолой, совет залуушуулай зүгhөө найдуулхыемни зүбшөөгыт!

Большевигүүдэй парти комсомолые байгуулха үүсхэл гаргаhан юм гэжэ Е. Н. Тяжельников үргэлжэлүүлэн хэлэнэ. Гансал хүдэлмэришэн ангитай хамта, марксис партиин хүтэлбэри доро хүбүүд, басагад өөрынгөө эрхэнүүдэй түлөө, демократи болон социализмын түлөө амжалтатайгаар тэмсэхэ бодото арга боломжо олоно гэжэ түүхэ харуулаа.

Бүхы дарлагдагшадые сүлөөрүүлхын тула хамаг хүсэ шадалаа зорюулаад байхадаа, партимнай хүдэлмэришэ залуушуулай тон нангин уг зорилгые харуулжа, өөрынгөө талада олон мянган залуу тэмсэлшэдые татажа, пролетариин тугууд доро жагсаан нэгэдхэhэн байна. «Бидэнэр ерээдүй сагай парти гээшэбди. Харин ерээдүй — залуушуулда. Бидэнэр шэныые үүсхэгшэдэй парти гээшэбди. Харин шэнэ юумэ үүсхэгшэдые залуушуул хододоо дуратайгаар дагадаг. Бидэнэр хуушарhан, үмхирhэн юртэмсэтэй шэн габьяатаар тэмсэдэг партибди. Харин шэн габьяата тэмсэлдэ залуушуул хододоо түрүүлэн бодохо бшуу», гэжэ В. И. Ленин бэшэhэн юм. (Зохёолнуудай 14 т., 163 нюур).

Зэбсэгтэ восстани хэхэ гэжэ хараалаад байhан шиидхэхы үедэ большевигүүд өөрынгөө VI съезд дээрэ залуушуулай союзай дүүргэхэ үүргэ тухай асуудалые зорюута хаража үзэhэн байна.

Октябриин революциин түүхэтэ үдэрнүүдтэ залуу хүдэлмэришэд болон таряашад, солдат болон матросуud Совет засаг, пролетариадай диктатура тогтоохын түлөө, мүлжэлгэ дарлалтата байгуулалтые усадхахын түлөө эсэгэ баабайнартаяа, абга аханартаяа мүр ниилүүлэн тэмсэhэн бэлэй.

Хүдэлмэришэн болон таряаша залуушуулай союзуудай Бүхэроссин I съезд 1918 оной октябриин 29-дэ комсомолой мүндэлэн бии болоhон тухай тунхаглаhан юм. Уг зорилгоороо коммунис, уг шанараараа олонитын, коммунис партиин үзэл сурталые батаар баримталдаг, тэрэнэй хүтэлбэри доро хүдэлдэг залуушуулай шэнэ түхэлэй нэгэдэмэл эмхи анха түрүүн тиигэжэ байгуулагдаhан бэлэй.

Түрүүшын комсомолшууд үсөөн hэн. Оройдоол 22 мянга. Гэбэшье революциин энэ 22 мянган залуу тэмсэлшэд бүмбэрсэг дэлхэйе шэнэдхэн хубилгаха гэhэн агууехэ үзэл бодолоор зоригжоод байгаа бшуу. Тэдэнэр гартаа винтовко, ном, хүрзэ барижа, ажабайдалай орьёлмо гүн руу шунгаан ороhон юм.

Революциин hалхи шуурган залуу наhатаниие бурьялан бусалжа байhан Украинын тала дайдаар, гал түймэртэ дайрагдаhан Номгон Дон болон Волгын эрьенүүдээр, Приморийн хада уулануудаар, Сибириин болон буурал Ураалай саhан соогуур дабшуулаа. Дайн байлдаанууд соо комсомол урган бэежэжэ, хүдэлмэришэн, таряашанай хэрэгтэ үнэн сэхэ ябаhан залуушуулые өөрынгөө зэргэдэ урялаhан юм.

Соведүүдэй республика Дайшалхы Улаан Тугай орден гэhэн түрүүшын шагналые комсомолой тооhон болоhон гимнастеркодонь хадаа hэн.

Совет газар оронhоо хариин булимтараагшадай, бузар муухай сагаантанай хүсэд хамажа хаягдаагүй байтар, омог дорюун буденновецуудай моринойнгоо эмээл абаадүй байтар, партимнай, Ленин залуушуулые станок болон анзаhан тээшэ, парта болон зурагай самбар тээшэ дүтэлхыень уряалаа hэн.

Партимнай, Ленин багшамнай залуу революционернүүдэй эмхи байхаар комсомолые байгуулаа hэн. hүрөөтэ 1920 ондо, РКСМ-эй III съезд дээрэ, Владимир Ильич Ленин илаад байhан пролетариадай диктатурын үедэ комсомолой дүүргэхэ тон шухала гол зорилгонууд тухай хэлэhэн юм.

Ленинэй хэлэhэн түүхэтэ үгэнь буурашагүй ехэ удха шанартай юм. Тэрэ хадаа коммунис залуушуулай тэмсэлэй программань байжа, марксис теоридо оруулhан ехэ хубита, залуу үетэндэ вождиимнай захиhан агууехэ захяа заабаринь юм.

1924 оной июльдэ РКСМ-эй VI съезд комсомолые Ленинскэ гэжэ нэрлэхэ гэhэн тогтоол абаа hэн. Съездын манифест соо иигэжэ хэлэгдэhэн юм: «Гоё нэрэтэй болохын түлөө бэшэ, бүхы нэрэнүүдэй эгээл hайханиинь абахын түлөө бэшэ..., харин СССР дотор ажаhуудаг бүхы арадуудай хүдэлмэришэ залуушуул өөрынгөө түрүү отряд болохо Залуушуулай Коммунис Союзтай хамта ленинскэ ёhоор ажаhуужа, хүдэлмэрилжэ, тэмсэжэ hураха гэжэ, Ленинэй үгэhэн захяа заабариие бэелүүлхэ гэжэ бүгэдөөрөө нэгэн hаналаар, бата шангаар шиидхэхын тулада бидэнэр иимэ шиидхэбэри абабабди...»

Комсомолой бүхы баатарлиг түүхэнь энэ нангин тангаригаа хэлбэришэгүй сэхээр дүүргэhэнэй үнэншэмэ hайн баримта мүн лэ!

«Имагтал хүдэлмэришэд, таряашадтай хамта ажаллан ябахадаал, ёhотой коммунистнууд болоожо шадахат» гэhэн Ленинэй үгэнүүд бүхы комсомол үетэнэй даган баримталха хуули ёhон болоо юм.

Түрүүшын табан жэлнүүдэй мартагдашагүй үе совет залуушуулай Ленинэй захяа заабариие хэр үнэн сэхээр дүүргэжэ байhанай шалгалта болоо hэн. Ленинскэ комсомолой ажал хүдэлмэриин алдар суу орон дотор дэлгэржэ, комсомолнай Совет Эхэ оронойнгоо индустриин эхиинь табяа бэлэй.

Кузнецк болон Магнитка, Днепрогэс болон Турксиб, Сталинградай тракторна завод болон Комсомольск-на-Амуре хото — эдэ бүгэдэ комсомолой хэhэн асари ехэ бүтээлнүүд болоо юм.

Ударник ажал, социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ үүсхэл гаргаhанайнгаа түлөө Ленинскэ комсомол Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаа hэн.

Социализм манай орон дотор бүрин гүйсэд илаа. Гэбэшье СССР дотор капиталис гуримые дахин hэргээн бии болгохо гэhэн бодолые империалистнууд саг зуурашье орхиногүй гэжэ арад зомнай мэдэжэ байгаа. Коммунистнуудай парти шэнэ дайнай аюулай бии болоhые хаража, революциин түйлалтануудые хамгаалха хэрэгтэ ороноо бэлдэжэ байгаа бэлэй.

hүрөөтэ дайнай жэлнүүд арад зоной сэдьхэл зүрхэндэ хэзээшье мартагдахагүй. Хэм хэмжүүрээрээ жэшээлэшэгүй ехэ тулалдаанууд дүрбэн жэлэй туршада орьёлбо. Совет гүрэн байха гү, али үгы гү, бүхы хүн түрэлтэн саашадаа ямар хуби заяатай байхаб гэhэн асуудал табигдаад байгаа бэлэй.

Манай олонациональна Эхэ ороной бүхы арадууд партиингаа уряагаар Эсэгэ ороноо хамгаалхаяа нэгэ зэргэ бодобо. Олон миллион хүбүүд, басагад сэрэгшэдэй зэргэдэ жагсаба.

Ленинградай комсомолшуудай арбан хүн бүхэнэй юhэниинь байлдаанай түрүү линидэ ошоhон байна. Дайнай түрүүшын үдэрнүүдтэ Москвагай комсомол 260 мянган сэрэгшэдые фронт эльгээбэ.

Сэрэгтэ мордоhон эсэгэ баабайнуудайнгаа, аханарайнгаа орондо эдиб залуухан хүбүүд, басагад станогой дэргэдэ хүдэлжэ эхилээ hэн. Эхэнэрнүүд, басагад комсомолшууд эрэ хүнэй хэдэг ажалнуудаар мэргэжэжэ эхилбэ. Ураалай, Сибириин, Поволжиин комсомолшууд комсомол-залуушуулай фронтовой бригадануудые байгуулха гэhэн үүсхэл гаргаа hэн.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ Эхэ оронойнгоо үмэнэ элитэ ехэ габьяатай байhанайнгаа түлөө, Эсэгэ орондоо хизааргүй үнэн сэхэ байха үзэлтэйгөөр совет залуушуулые хүмүүжүүлхэ ехэ хүдэлмэри ябуулhанайнгаа түлөө ВЛКСМ Ленинэй орденоор шагнагдаа бэлэй.

Дайнай hүүлдэхи хүндэ хүшэр жэлнүүдтэ совет залуушуул мүн лэ шэн габьяата тэмсэлэй, ажалай баатаршалгын ульгэр жэшээ харуулаа hэн. Комсомолой энэ баатаршалгые тэмдэглэн, оромнай тэрэниие Ленинэй хоёрдохи орденоор шагнаhан юм.

Коммунизмын материально-техническэ үндэhэ hуури байгуулха шэнэ зорилгонуудые Коммунис партимнай арад зоной үмэнэ табиба. Эдэ жэлнүүдтэ комсомол ударна барилгын алдарта hайхан заншалнуудые hэргээн үргэлжэлүүлжэ, арадай ажахын тон шухала участогуудта хүдэлhэн байна.

hүүлэй арбан хоёр жэлэй туршада I миллион 800 мянга гаран хүбүүд, басагад комсомолой путевкоор ороной шэнэ барилгануудта ажаллахаяа ошоhон юм.

Социалис байгуулалтада комсомолшууд болон совет залуушуулай ехэ габьяатай байhанайнь түлөө, шэнэ болон боро газар элдүүрилэн ашаглаха үедэ шэн габьяатайгаар ажаллаhанайнь түлөө комсомол Ленинэй гурбадахи орденоор шагнагдаа.

КПСС-эй XXIII съезд парти болон арадаймнай ажабайдалда шухала удхатай байжа, манай орон дотор коммунизм байгуулхада шухала экономическа, социально-политическэ болон үзэл сурталай зорилгонуудые тодорхойлhон байна.

Совет залуушуул промышленность болон хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар партиин хараалhан хэмжээнүүдые халуунаар hайшаажа, бүхы совет арадтай хамта тэдэниие бэелүүлхын тула нэтэрүү шангаар тэмсэжэ байнхай.

Хүбүүд болон басагаднай промышленность, барилгада хүдэлжэ байгшадай хахадынь болоно. Мүн хүдөө ажахын хүдэлмэришэдэй 40 процент шахуунь болодог. Коммунис ажалай олон миллион ударнигууд, уралан наарижуулагша, ухаалан зохёогшо залуушуул, өөрынгөө мэргэжэлээр эрхим түрүү болохын түлөө конкурсдо хабаадагша олон зуу мянган залуушуул, ниитын конструкторска бюронууд, бэдэрэлгэ-шэнжэлэлгын бүлэгүүд, «Комсомолой прожекторэй» отрядуud — эдэ бүгэдэ хадаа арадай ажахые хүгжөөхын түлөө тэмсэлдэ залуушуулай хабаадалсадаг элдэб олон янза түхэлнүүд мүн байна.

Кремлиин Съездүүдэй ордон соо ВЛКСМ-эй ЦК-гай баярай пленум. ВЛКСМ-эй тугта Октябриин Революциин ордениие Н. В. Подгорный хадажа байна.

Фототелеграфаар абтаба.

Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ой совет залуушуулые ажалай шэнэ дэбжэлтэдэ зоригжуулан бодхообо. Олон мянган телеграмма, бэшэгүүд ВЛКСМ-эй ЦК-да орожо, тэрээн дотор залуушуулай коллективүүд, зарим комсомолшууд өөрынгөө ажалай амжалтанууд тухай элидхэнэ.

Ажал хүдэлмэридөө үндэр ехэ амжалта туйлаhан бүхы хүбүүд, басагадые, комсомолой бүхы эмхинүүдые ВЛКСМ-эй баярай пленумдэ хабаадагшадай зүгhөө амаршалхыемни, мүн коммунизмын илан мандаха хэрэгтэ залуушуулнай саашадаашье эршэ хүсээ, эрдэм мэдэсээ гамнангүй зорюулха гэжэ этигэжэ байhанаа мэдүүлхыемни зүбшөөгыт.

ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойдо бэлдэжэ hайндэрлэхэ гээшэ В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойе тэмдэглэхэ замда шухала шата болоно гэжэ элидхэлшэ үргэлжэлүүлэн хэлэнэ. Ороноймнай комсомол болон залуушуул табан жэлэй түсэбые 1970 оной ноябриин 7 болотор дүүргэхын түлөө бүгэдэ арадай социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсобо.

Манай ороной шэнэ районуудай баялигые эзэмшэн абаха хэрэгтэ хабаадалсаха гээшэ Ленинскэ комсомолой шухала хэрэг болохо юм.

Хүдөө ажахыгаа байгаалиhаа дулдыдахыень болюулха гэhэн агууехэ зорилго партимнай табяа. Орон доторнай газар уhалха томо барилганууд хэгдэнэ. Энэмнайшье баhал комсомолой хэрэг. Таряашадай хэтэ заяанайнь hанал бодолые бэелүүлхын түлөө ажаллаха гээшэ комсомолец бүхэнэй hайн hайхан хэрэг шуу!

Ажалай бүтээсые хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлхэ гээшэ коммунис байгуулалтын тон шухала зорилго юм. Залуу хүдэлмэришэн бүхэнэй өөрынгөө мэргэжэлые үдэр бүхэндэ наарижуулжа, ажал хүдэлмэридөө ульгэр жэшээ харуулжа, эрхим hайн шанартай продукци гаргажа, өөрынгөө хубиин зорилгонуудые арад зонойнгоо агууехэ уг зорилгонуудтай таhаршагүйгөөр холбохын түлөө промышленна предприятинуудай, барилгануудай, транспортын, ажаhуудалай хангалтын, колхоз, совхозуудай комсомольско организацинууд оролдохо.

Марксизм-ленинизмын үзэлтэйгөөр ходоо хүмүүжүүлэгдэжэ, бүхы ажал ябуулгадаа агууехэ энэ hургаалай үзэл бодолые нэбтэрүүлhэнэйнгээ ашаар лэ олон миллион гэшүүдтэй комсомолнай партиин тон шухала даалгабаринуудые амжалтатайгаар бэелүүлнэ гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ.

Гансал энэ hургаал хадаа манай үзэл сурталай туг, ажал ябуулгадаа баримталха хүтэлбэри мүн гэжэ совет залуушуул тоолоно.

Коммунизмын үзэл сурталые дэлгэрүүлхэ гээшэ гол шухала зорилгомнай мүн гэжэ комсомол бүри 1-дэхи съезд дээрээ соносхоhон байна. Тиигээд бүхы 50 жэлэй туршада энэ зорилгоёо бэелүүлхын хойноhоо шууд сэхээр, хэлбэришэгүйгөөр тэмсэнэ.

Ленинскэ комсомол саашадаашье Коммунис партиин дүй дүршэл дээрэ, арад зонойнгоо революционно, дайшалхы болон ажалай заншал дээрэ залуушуулые хүмүүжүүлхэ, советскэ патриотизмын мэдэрэл бии болгон батадхаха, СССР-эй арадуудай аха дүү ёhоной бата хани барисаанай, пролетарска интернационализмын үзэлтэйгөөр хүмүүжүүлхэ юм.

Ленинэй ойн баярта бэлэдхэл хадаа агууехэ вождь болон багшынгаа мандуулhан үзэл сурталые совет залуушуулай эзэмшэн ойлгохо шэнэ шата болохо байна. В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойн болоходо, комсомолец бүхэн ленинизмын үндэhэ hуури хэр зэргээр шудалhан, ажал хүдэлмэридөө, hуралсал болон ниитын ажалдаа ямар амжалта туйлаhан тухайгаа тоосохо ёhотой.

Империализм халаа социализмын оронуудта эсэргүү, манай Эхэ орондо эсэргүү галзуу шэрүүн үзэл сурталай дай эрхилжэ байдаг. Мүнөө үедэ үзэл сурталай тэмсэл илангаяа хурсадаад байна гэжэ партиин Центральна Комитедэй апрельдэхи Пленум тэмдэглээ hэн.

Социалис оронуудай нэгэдэлые, дэлхэйн коммунис хүдэлөөе hуларуулха, мүнөө үеын түрүү хүсэнүүдые таhалха, социалис общественые доторhоонь унагааха hэдэлгэ хэхэ гэжэ коммунизмда эсэргүү үзэл сурталшад бүхы хүсэ шадалаа элсүүлжэ байна.

Тиихэдээ залуушуулые үзэл сурталай талаар hуларуулха гэжэ илангаяа оролдоно.

Партийна комитедүүдэй хүтэлбэри доро комсомолой органууд коммунис хүмүүжүүлгын бүхы хэрэгсэл, түхэл маяг болон онол аргануудые хэрэглэн, үзэл сурталай хүдэлмэри саашадань hайжаруулха хэмжээнүүдые абана.

Коммунис хүмүүжүүлгын хэрэгтэ комсомолой хэблэл, радиогой болон телевидениин, залуушуулай редакцинууд шухала hуури эзэлнэ. Комсомол 219 газетэ болон журналнуудые хэблэн гаргадаг. Манай залуушуулай хэблэлэй туг болохо «Комсомольская правда» гансаараа 7 миллион хэhэг тиражтай. Комсомолой хэблэлнүүд жэл бүри 40 миллион шахуу хэhэг номуудые гаргана. Большевик хэблэлэй уг заншалда үнэн байдаг комсомолой хэблэл залуушуулай үргэн ниитын эдэбхитэй агитатор, пропагандист, шадамар бэрхэ эмхидхэлшэ болоожо байна.

Граждан дайнай залуу геройнууд тухай, түрүүшын табан жэлнүүдэй барилгашад тухай, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай баатарнууд, эрэлхэг зоригтой солдадууд тухай үсөөн бэшэ номууд бэшэгдэнхэй, гайхамшаг зүжэгүүд болон фильмүүд, хүгжэмэй зохёолнууд болон уран зурагууд бүтээгдээ. Эдэнь совет литература болон искусствын алтан фондодо оролсоно. Эдэнь хододоо комсомолой хурса зэбсэг болодог.

Манай залуушуул жабхалан hайхан оронооро, тэрэнэй түгэлдэр хүсөөр, агууехэ хэрэгээрээ омогорхоно. Революционно, дайшалхы болон ажалай баатаршалгын газарнуудаар бүхэсоюзна дабшалга хэдэг шэнэ гайхамшаг заншал комсомолой ажабайдалда бии болонхой. Энэ хүдэлөөн революционерэй, тэмсэлшын, патриодой уг заншалай шанар нэбтэрүүлэн хүмүүжүүлхэ хүсэн түгэлдэр арга зэбсэг болоо.

Комсомолой организацинууд залуу хүн бүхэниие Совет ороноо хамгаалхын түлөө гартаа буу барин тэмсэхын тула бэлэн байхаар хүмүүжүүлнэ, СССР-эй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдтэ албэ хэхээр залуушуулые бэлдэхэн тула анхарал оролдолго гаргана, «Бүгэдэ ниитын сэрэгэй уялга тухай» хуулиие хэлбэрилтэгүйгөөр дүүргэлгэдэ туhална.

Комсомолой организацинуудай шухала зорилго гэбэл, залуу хүниие бүхы талаарнь хүгжөөхэ тухай, коммунис заншалтайгаар хүмүүжүүлхэ тухай, хүбүүд, басагадай соёл болбосорол дээшэлүүлхэ тухай анхарал оролдолго гаргаха ябадал болоно. Сүлөөтэй сагаа hайнаар хэрэглэхэ ябадалда залуушуулые hургаха шухала.

Соёл гэгээрэлэй бүхы эмхи зургаануудай ажал ябуулгань мүнөө үеын залуушуулай улам ургажа байгаа эрилтэнүүдтэ хүсэд харюусахаар байхын тула комсомолой комитедүүд профсоюзуудтай, соёлой зургаануудтай хамта шухала хэмжээнүүдые абана.

Партиин Центральна Комитедэй тогтоолые дүүргэлтэ болгон, комсомол бөлбол ухибүүдые, залуушуулые бэе махабадай талаарнь хүмүүжүүлхын тула ехэ оролдолго гаргана.

«Хүн түрэлтэнэй бии болгоhон бүхы баялигуудые» ойлгохо эрдэм мэргэжэл оролдосотойгоор, эрид шууд шудалха гэжэ революциин агууехэ вождь бидэндэ захяа бэлэй.

Шэнэ ажабайдал зэбсэг түгэсөөр байгуулхын тула үзэг бэшэгтэ hурахын түлөө, эрдэмдэ hурахын түлөө бүхы оронооро партада hууха, эрдэм hургаалай түлөө оролдохые соёлой революци гэжэ манай арад нэрлэдэг. ВЛКСМ-эй анхан эмхидхэгдэхэ жэлдэ мянган комсомолец бүридэ дээдэ эрдэмтэй ганса хүн хүртэдэг байhан юм. Мүнөө хоёр комсомол бүриин нэгэниинь шахуу дээдэ гү, али дунда мэргэжэлэй дипломтой, болбосоролой аттестадтай байна.

Үзэг бэшэг бүгэдэ ниитээрээ мэдэдэг болоhон ушар, вузууд болон техникумүүдэй найма миллион табан зуу мянган студентнэрэй, hургуулинуудта 50 миллион хүнэй hуража байhан, эрдэм ухаанай газарта 165 мянган залуушуулай хүдэлмэрилжэ байhан ябадал — Ленинэй уряада манай мүнөөнэй харюу болоно.

50 жэлэй саада тээ эрдэм мэргэжэлэй түлөө эхилhэн тэмсэл мүнөөшье үргэлжэлhөөр. Ленинэй захяа заабариие дүүргэлтэ болгон, комсомолнай тэмсэлээ саашадань хүгжөөхые өөрынгөө шухалын шухала зорилгодо тоолоно.

Совет студентнэр — манай залуушуулай олон тоото, эдэбхитэ отряд болоно. Эдэнэр — ерээдүйн багшанар, врачнууд, инженернүүд, агрономууд, үйлэдбэриин командирнууд, эрдэм ухаанай болон соёлой ажал ябуулагшад мүн. Эгээл тиимэhээ вузуудай комсомолой организацинууд студентнэрые марксистско-ленинскэ үзэл сурталтайгаар, ниитын ажал ябуулгын дадалтайгаар, творческо бодолтойгоор, эрдэм ухаа, техникэ hонирходог байхаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ анхарал хандуулха ёhотой.

Вузуудай комсомолой эдэбхи үүсхэлэй эгээн дээдэ бэелэлынь студентнэрэй барилгын отрядууд дотор харагдана. Мүнөө жэлдэ 270 мянган студентнэр түсэбтэ табан жэлэй шухалын шухала барилганууд дээрэ хүдэлмэрилөө, хүдөө нютагтахи hургуулиин, соёлой-ажаhуудалай, үйлэдбэриин барилгануудые хээ, тэндэ хүмүүжүүлгын ехэ хүдэлмэри ябуулаа.

Манай эрдэм ухаан жэл бүри улам залуу болоно. Залуушуул кибернетикэ, математикын логико, генетикэ, ядерна физикэ мэтын эрдэм ухаанай тон шэнэ hалбаринуудта ехэ hуури эзэлнэ.

Эрдэм ухаанай-техническэ революциин үе сагта ажаhуунабди. Тиимэhээ зорилго юуб гэхэдэ, «мүнөө үеын эрдэм ухаанай болон техникын эгээл дээдэ туйлалтануудые залуушуулай үнэхөөр олоороо шудалхын түлөө хүдэлөө эмхидхэхэ ябадал болоно. Политическэ болбосоронгы, эрдэм ухаанай, техникын тон шэнэ мэргэжэлээр зэбсэгжэhэн залуушуул коммунизм байгуулха бүгэдэ арадай хэрэгтэ өөрынгөө хубитые бүри ашагтайгаар оруулжа шадаха», — гэжэ Л. И. Брежнев хэлээ hэн.

Эрдэм ухаанай, техникын туйлалтануудые шудалхын түлөө хүдэлөөнэй үнэхөөрөө бүгэдэ ниитын болохынь тулада залуушуулай техническэ творчество хүгжөөхэ, профессиональна мэргэжэл дээшэлүүлхэдэ шухала эрхэ байдал хангахын тула анхарал оролдолго ехээр гаргаха гүйлтатайгаар ВЛКСМ-эй ЦК министерствануудай хүтэлбэрилэгшэдтэ, промышленна болон хүдөө ажахын үйлэдбэриин командирнуудта, совет болон профсоюзна зургаануудта хандана.

Ленинскэ комсомол хадаа уласхоорондын коммунис, демократическа залуушуулай хүдэлөөнэй дайшалхы отряд мүн болоно гэжэ Е. М. Тяжельников хэлэбэ.

Интернационализм Октябриин хубисхалтай хамта манай ажабайдалда оролсоо, совет ёhо заншалай таhаршагүй хубинь болоо. Комсомол өөрынгөө табин жэлэй түүхэ дотор империализмда, колониализмда, фашизмда эсэргүү, демократиин болон социализмын түлөө, залуу үетэнэй hайн hайхан ерээдүйн түлөө эршэмтэй шангаар тэмсэлшэдтэй хододоо хамта ябаа. Ленинскэ комсомол Залуушуулай коммунис интернационалай үндэhэ hуури табигшадай нэгэниинь байгаа.

Өөрынгөө интернациональна уялгада совет залуушуулай үнэн байhанай эли тодо жэшээнь — тэмсэжэ байгаа Вьетнамда, тэрэнэй баатар зоригтой залуушуулда улам ехээр туhалжа, дэмжэжэ байhан ябадал болоно.

ДРВ-е харата муухайгаар бомбододог ябадалаа хүсэд бүрин, үгэ дуугүйгөөр болюулха, Американ сэрэгүүдые Урда Вьетнамhаа гаргаха, өөрынгөө хуби заяае өөрөө шиидхэхэ эрхэ вьетнам арадта олгохо эрилтэ манай ороной залуушуул табина.

Социалис оронуудай залуушуулай холбоонууд уласхоорондын демократическа залуушуулай хүдэлөөнэй эдэбхитэй хүсэн болоно. Совет залуушуул социалис хани холбоото оронуудай нэгэдэлые бэхижүүлгэдэ хубитаяа оруулна, социализмын туйлалтануудые арьбадхаха, хамгаалхын тулада шухала бүхы юумэ хэнэ.

Чехословакидахи социализмын туйлалтануудые эрид шууд дэмжэхэдээ, интернациональна уялгаяа пролетар ёhоор ойлгоhомнай, революциин хэрэгые, социализмын хэрэгые эсэстэнь хүрэтэр хамгаалхаар бэлэн байhамнай харагдаа.

Социализмын үедэ бии болоhон, хүгжэhэн аха дүү ороной залуушуулда социалис ёhонойхиhоо ондоо ерээдүй байхагүй гэжэ батаар этигэнхэйбди.

Чехословакидахи социализм хамгаалха, контрреволюциие зайсуулха зорилгоор социалис табан ороной партинууд, правительствануудай хаhа саг соонь бэелүүлhэн ябуулгые Ленинскэ комсомол, бүхы совет залуушуул бүрин дэмжэнэ. Социалис оронуудай арадуул түүхые гэдэргэнь эрьюулхэ, манай хани барисаае таhалха арга хэндэшье, хэзээшье олгохогүй, империалистнуудай ямаршье аашада, хорото балмад hэдэлгэнүүдтэ эрид шууд харюу үгэхөөр хододоо бэлэн байдаг гэжэ империалистнууд мэдэг лэ!

Социалис оронуудай залуушуулда комсомолой амар мэндые хүргэнэбди, социализм болон коммунизм байгуулха хэрэгтээ шэнэ амжалтануудые туйлахыень хүсэнэбди.

Капиталис оронуудай залуушуулай коммунис союзуудтай Ленинскэ комсомолой холбоо барисаан улам бэхижэнэ. Тэндэхин хүшэр хүндэ эрхэ байдалда хүдэлмэрилхэ ушартай болоно. Яахадааб гэхэдэ, империализм онол мүрөө удаа дараалан алдахадаа, түрүү, революционно ажалша, студент залуушуулда добтолно.

Марксистско-ленинскэ партинуудай хүтэлбэри доро шэнэ илалтануудые туйлажа байгаа өөрынгөө ангиин аха дүүнэрэй эрэлхэг зоригоорнь комсомол, совет залуушуул омогорхоно. Таанартаа дайшалхы коммунис амар мэндээ хүргэнэбди, монополис капиталда эсэргүү, залуушуулай политическэ болон социально-экономическа эрхын түлөө, социалис үзэл сурталай илахын түлөө тэмсэлдээ шэнэ амжалта туйлахыетнай хүсэнэбди!

Империализмын түрилтэдэ эсэргүү тэмсэгшэ араб оронуудай арадуудые дэмжэнэбди, эзэмдэлгэдэ ороhон араб газар дайда дээрэhээ Израилиин эзэрхэг түримхэйшүүлэй сэрэгүүдые гаргаха эрилтэ табинабди!

Азиин, Африкын, Латиин Америкын оронуудай залуушуулай, студентнэрэй организацинуудтай совет залуушуулай эбтэ хани барисаан хүгжэнэ.

Американ империалистнуудта, национальна олигархинуудта эсэргүү, бэеэ даанхай байдалай, демократиин болон социальна дэбжэлтын түлөө Латиин Америкын оронуудтахи арадуудай тэмсэлэй арюун hайхан уг зорилго манай залуушуулда дүтэ, ойлгосотой!

Ленинскэ комсомол, совет залуушуул түрүү үзэл бодолтой үргэн олон залуушуулые өөhэдынгөө зэргэдэ нэгэдүүлдэг Демократическа залуушуулай, студентнэрэй уласхоорондын союзай Бүхэдэлхэйн Федерациин ажал ябуулгада эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Залуушуулай, студентнэрэй Софидахи бүхэдэлхэйн IX фестиваль эб найрамдалай, демократиин болон социализмын амжалтануудые, империализмда ба хархисуудта эсэргүүсэн, Вьетнамдахи американ эзэрхэг түримкэй ябуулгада эсэргүүсэ[н]
хээр шиидэhэн залуушуул[ай]
жолые үшөө дахин эли[...]
руулаа.

Хитад залуушуулай хуби
бидэнэрэй hанаае ехээр зобоо[...]
Цзэ-дунай шовинис, харгис
хараа шугам Хитадтахи социа[...]
хэрэгтэ, ургажа байгаа үетэн[...]
мүүжүүлгэдэ ехэ хохидол ушар[...]

«Соёлой хубисхал» гэдэгые
hэн Мао Цзэ-дунай бүлэг ком[...]
тараан намнаа, залуушуулые
лаа, хунвэйбинүүд, цзаофани[...]
хулиган аашата отрядуудые
засаг гартаа барижа байхы[...]
партийна комитедүүдые,
конституционно органуудые бү[...]
хихын түлөө тэмсэлдэ хэрэг[...]
гөөр хитад арад, тэрэнэй залу[...]
бүхы бэрхэшээлнүүдые дабаж[...]
дотороо социалис туйлалт[...]
үлөөжэ шадаха байха гэжэ
набди.

Интернациональна харюу[...]
мэдэдэг совет залуушуул ин[...]
ска интернационализмын туг[...]
шадаа бүри дээрэ үргэжэ [...]
жэ өөрынгөө табин жэлэй
комсомол үшөө дахин мэдүүл[...]
сомол оршон байгаа түрүү[...]
үдэрhөө совет общественын эдэ[...]
революционно, зохёон байгуул[...]
сэн, коммунизмын хэрэгэй
үнэн тэмсэлшэдые бэлдэхэ hу[...]
болоо, ороной ажабайдалда шу[...]
hуури эзэлээ.

Табин жэл соо ВЛКСМ-эй ж[...]
зуу миллион шахуу хүнүүд
сурталай хатуужал, болбосоро[...]
Комсомолой хүмүүжүүлhэн хэд[...]
лион хүнүүд КПСС-эй зэргэдэ [...]
хай. Мүнөө ВЛКСМ — залуу[...]
дайшалхы авангард — Совет [...]
бүхы үндэhэ яhаталай, арад [...]
тэдэй 23 миллион үлүүтэй хү[...]
басагадые нэгэдүүлнэ.

КПСС-эй XXIII съездын, Ш[...]
октябриин (1964 он) болон удаа[...]
Пленумүүдэй шиидхэбэринүүд [...]
сомолой хүдэлмэриие саашадань
жаруулха, тэрэнэй ажал ябу[...]
дэлисые үргэдхэхэ, үүсхэлыень
жэөөхын тула эгээн таатай зохи[...]
байдал хангаа.

Партийна хүтэлбэри хадаа Ле[...]
скэ комсомолой хүсэнэй, ба[...]
дайшалхы шалабаритай бай[...]
гол эшэ нүхэсэл мүн.

Коммунис партиин Центра[...]
Комитет совет залуушуул ту[...]
Ленинскэ комсомол тушаа [...]
бүриин анхарал оролдолго гар[...]
хүдэлмэриинь хүтэлбэрилнэ, [...]
ябуулгынь хараа түсэб тодорхо[...]

«Манай ороной үмэнэхи зор[...]
нуудые шиидхэлгэ хадаа олони[...]
бэеэ даанхай, ниитэ-политическ[...]
хи, партиин резерв, ургажа я[...]
тэниие коммунис ёhоор хүмүү[...]
гэдэ, шэнэ общество байгуулга[...]
рэнэй дүтын туhалагша бол[...]
ВЛКСМ-эй үүргые үшөө дээшэн[...]
гэхэ эрилтэ табина, — гэжэ «ВЛ[...]
эй 50 жэлэй ой ба залуушуулые [...]
мунис ёhоор хүмүүжүүлхэ зор[...]
нууд тухай» КПСС-эй ЦК-гай тог[...]
дотор хэлэгдэнэ.

Комсомолой үүргые дээшэлүү[...]
тула ажахын, соёлой болон гү[...]
байгуулалтада тэрэнэй бүри үр[...]
хабаадаха ябадал хараалагдана.

ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойн ур[...]
манай орон дотор Комсомолой [...]
союзна суглаан — манай хүсэ[...]
дайшалхы шалгалта, манай туйл[...]
нуудые харалга, хэhэн хүд[...]
тухайдаа партиин, арадай урда
най тоосоон болоо. Энэ суглаан
сомолой 350 мянган организаци[...]
та үнгэргэгдөө. Элдэб үеын 50 [...]
лион комсомолшууд тэрээндэ х[...]
далсаа. Суглаан дээрэ 3 миллион
хуу комсомолшууд, партиин [...]
комсомолой ветеранууд, гражда[...]
Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайн[...]
хабаадагшад үгэ хэлээ. Энэ суг[...]
бүхы совет хүнүүдэй уг залгаh[...]
hан бата нэгэдэлые, Эхэ ороно[...]
нэрэ хүндын түлөө шэнэ баатар[...]
га габьяа гаргахаар 60-аад саяу[...]
залуу үеынхидэй бэлэн байhые [...]
дахин харуулаа. Бүхэсоюзна су[...]
най болоожо байха үедэ 800 м[...]
гаран хүбүүд, басагад ВЛКСМ
ороо.

КПСС-эй ЦК-гай нэрэ дээрэ б[...]
гүүд, рапортнуудые эльгээгээ, [...]
хэдээ манай ороной залуушуул[...]
рэл Коммунис партидаа инаг дур[...]
үнэн сэхэ байhанаа харуулна, [...]
hан юумэ тухайгаа элидхэнэ, [...]
зорилгонуудые хараална.

Табин жэл соо Ленинскэ комс[...]
коммунистнуудай агууехэ пар[...]
хүтэлбэри доро ажаhууна, ажал[...]
тэмсэнэ гэжэ түгэсхэлдөө Е. М. [Тя-]
жельников хэлэбэ. Туйлай ша[...]
туршалгануудтай хүшэр хүндэ [...]
нүүдтэ, зохёон байгуулгын бал[...]
ланта үедэ комсомолнай Комму[...]
партияа дагажа ябаа, тэрэнэй ү[...]
найдамтай туhалагшань болоо.

Бата, нягта нэгэдэлтэй манай [...]
ти бүхы шалгалтануудые бари[...]
нэ, жабхалан hайхан коммунис [...]
дал байгуулжа захалаад, тэрээн[...]
жалтатайгаар үргэлжэлүүлнэ, [...]
бүхы хүн түрэлтэндэ ерээдүй[...]
заана.

Агууехэ Ленин партиин зүр[...]
дотор мандана. Коммунизм бай[...]
жа hурахыемнай бидэниие па[...]
уряална.

Комсомолой эгээл гайхамшаг[...]
нал бодолынь — коммунист [...]
гэhэн хүсэл болоно. Яахадааб гэ[...]
энээнhээ үлүү сэбэр, энээнhээ [...]
hайхан нэрэ зэргэ гэжэ дэлхэй[...]
байхагүй! Коммунист гээшэ рев[...]
ционер, новатор, үндэр дээдэ [...]
бодолой, хүнүүдтэ алба хэлгын [...]
ехэ үзэл сурталаар зоригжоhон
болоно.

Өөрынгөө союзай 50 жэлэй [...]
тэмдэглэжэ байхадаа, коммунис[...]
дай партида, социалис Эхэ орон[...]
революциин агууехэ хэрэгтэ үн[...]
байhанаа шахаа тангариг бол[...]
бди!

...ОНИН АЖАЛАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ РЕСПУБЛИКАНСКА ЗҮБЛӨӨНДЭ ХАБААДАГШАДАЙ

СОЦИАЛИС УЯЛГА

...дэнэр, хонин ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй ...публиканска зүблөөндэ хабаадагшад, «Рес...ликын колхоз, совхозуудай хонин ажалай ...ал ба тэрэнине саашадань хүгжөөхэ хэм...үүд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэжэ, ...СС-эй XXIII съездын ба партиин ЦК-гай ...тын Пленумэй шиндхэбэринүүдые бэелүү..., Буряад ороной колхоз, совхозуудай ажал... республикынгаа хүдөө ажахые, тэрэнэй ...һалбари болохо хонин ажал хүгжөөхэ та...р зарим тэды амжалта туйлаа гэжэ тэмдэг...бди.

Колхоз, совхозуудаймнай хонидой тоо тол... 1953 онһоо 1968 он хүрэтэр 837 мянгаһаа ...30 мянга хүрэтэр олошороо гэхэ гү, али ...р дахин дээшэлээ, нооһо абалга гурбаһаа ...ша дахин, хонинной мяха — 2,7 дахин нэмээ. ...ань шэрүүбтэр нооһотой байһан хонид энэ ...соо гүйсэд нарин ба нарибтар нооһотой бол...жо, ажахынуудай энэ һалбариин олзо до... ба ашаг шэмыень дээшэлүүлгэдэ һайнаар ...өөлөө.

Һүүлэй жэлнүүдтэ Яруунын, Суулгын сов...ууд, Зэдын «Коммунизм» колхоз, Мухар...бэрэй «Знамя Ленина» колхоз, Хяагтын ...журовай нэрэмжэтэ колхоз, Сэлэнгын ...гай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз бо... бусад ажахынууд хонин ажал хүгжөөхэ ...тэ һайн үрэ дүн туйлаһан байна.

Хонин ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дундаһаа ...н гараһан үйлэдбэриин эрхим түрүү хү...д — Социалис Ажалай Геройнууд Балдама ...жиевна Доржиева, Трофим Дементьевич ...ылев, Шалсама Ламажаповна Цыремпило..., Гомбо-Сурэн Гончиковна Цыремпилова, ...та хонишод Ойдоп Тапхаевич Тагаров, Цы... Дылгырович Бадмаев, Бутыд Гармажа...на Банзаракцаева, Николай Чойдорович ...мбоев, Намжилма Ламхановна Тогмитова, ...хаил Егорович Мясников болон бусад оло... үнэн сэхэ ажал, шадабари мэргэжэл рес...публикымнай бүхы хонишодто жэшээ болоно.

Нарин нооһотой хонидые үдхэхэ хэрэг... ехэ оролдолго гаргаһан, хамаг бэлиг шада...ба үгэһэн олон зоотехник, ветеринарна хү...лмэрилэгшэд, колхоз, совхозуудай хүтэлбэ...рилэгшэдэй ажал үндэр сэгнэлтэдэ хүртэхэ ...оорол хүртэнэ.

Ажахын энэ һалбарине саашадань шууд ...гөөр хүгжөөхэ байгаалиин бүхы арга бо...жо республика доторнай дүүрэн бии. Республикымнай экономикые бэхижүүлхэ тушаа парти, правительствын саг үргэлжын анхарал, хониной нооһо ба мяха худалдан абалгын ба тушаалгын гүрэнэй сэнгые дээшэлүүлгэ хадаа хонин ажал хүгжөөлгэдэ материальна болон моральна ехэ урмашуулга бии болгожо, тэрэнэй ашаг шэмые, олзо доходые дээшэлүүлхэ арга олгоо.

Гэбэшье КПСС-эй обкомой IV пленумэй тон зүбөөр тэмдэглэһэнэй ёһоор, олохон аймагууд, колхоз, совхозуудта хонин ажал хүгжөөжэ болохо таатай зохид арга боломжонууд үшөөл хангалтагүйгөөр хэрэглэгдэнэ. Һүүлэй жэлнүүдтэ хонидой тоо толгой олошоруулга, гүрэндэ хониной нооһо ба мяха худалдалга удаанаар дээшэлүүлэгдэнэ. Олон хонин амидын бага шэгнүүртэйгээр, туранхайгаар гүрэндэ тушаагдана, нооһониинь муу шанартай. Эмэ хонид олоор һубайрна, хонидой гарзалха ушар олон. Эдэ бүгэдэн дээрэһээ хонин ажалай продукциин өөрынь үнэ ехэ болоно, ашаг олзонь доошолно.

Хонин ажалай хүгжэлтые удааруулдаг, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлгэдэ һаад ушаруулдаг гол шалтагаануудай нэгэн гэхэдэ, хонидой тэжээл муутай байһан ушар болоно. Олохон ажахынууд тон ехэ арга боломжотой байһан аад, тэжээлэй ургамалнуудай ургаса дээшэлүүлхэ, сабшалан ба бэлшээри һайжаруулха талаар хүдэлмэри муугаар хэнэ.

Үйлэдбэриин байра, хонин ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй байра, культурна ажаһуудалай байранууд тон удаанаар, муу шанартайгаар баригдана. Культурна ажаһуудалай эрилтэ хангалгада, хонин ажалай кадрнуудые шэлэн олохо ба һургаха хэрэгтэ ехэхэн дутагдал бии гээшэ.

Эдэ бүхы дутагдалые усадхажа боломоор. Тинмэһээ бидэнэр бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн, гүрэндэ хониной нооһо болон мяха ехээр худалдадаг болохын тула бии байһан хамаг арга боломжоёо дүүрэнээр хэрэглэхэ ёһотойбди.

«Хонин ажал хүгжөөхэ хэрэгтэнь Буряадай АССР-эй колхоз, совхозуудта туһа хүргэхэ тухай» РСФСР-эй Министрнүүдэй Совэдэй 1968 оной июлиин 30-най тогтоол республикымнай экономикые саашадань түргөөр хүгжөөлгэдэ туйлай ехэ удха шанартай. Манай республикын хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ парти, правительствын зүгһөө гаргаһан шэнэ анхарал оролдолгын гэршэ гэжэ энэ тогтоолые бидэнэр, хонин ажалай хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө нютагуудай ажалшад тоолонобди.

Парти, правительствын энэ анхаралда харюу болгон, бидэнэр, хонин ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшад, 1975 ондо нооһо абалгаа 7 мянган тонно, хониной мяха абалгые 30 мянган тоннодо хүргэхын тула хонин ажалаа шууд түргөөр хүгжөөжэ, ашаг шэмыень дээшэлүүлхын түлөө социалис мүрысөө дэлгэрүүлхые хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэришэдые уряалнабди. Энээниие ехэ, бэрхэшээлтэй зорилго гэжэ бидэнэр һайн мэдэнэбди, теэд тэрэниие дүүргэхэ арга боломжо бидэндэ бии.

1969 ониие республикынгаа хонин ажалай шууд хүгжэхэ эхин болгохын тула иимэ юумэнэй түлөө мүрысэхэ болонобди:

— эхэ хонин бүриһөө хурьга абажа түлжүүлхэ;

— хонин бүриһөө 2,9 килограммһаа доошо бэшэ нооһо хайшалха;

— гүрэндэ тушаагдаха ехэ хониной дунда зэргын шэгнүүрые 40-һөө доошо бэшэ килограммда хүргэхэ;

— гүрэндэ 500 тонноһоо доошо бэшэ нооһо түсэбһөө гадуур худалдаха;

— хонидой ашаг шэмые дээшэлүүлэн, хонин ажалай продукциин шанар һайжаруулан, мүнгэ зөөриин, материалай гаргаша арьбалан, хониной нооһоной ба мяханай өөрынь үные 10 процентһээ бага бэшээр хямдаруулха.

Иимэ үрэ дүнгүүдые туйлахын тула хонин ажалай хүдэлмэришэн бүхэн даажа абаһан хэрэгэйнгээ харюусалгые гүнзэгыгөөр мэдэрхэ, үнэн сэхээр ажаллаха, эрдэм ухаанай туйлалта ба түрүү дүй дүршэл шэнжэлэн шудалжа, үйлэдбэридөө хэрэглэхэ болоно.

Хонидой ашаг шэмые дээшэлүүлхэ ба гээлтэ хоролтодо оруулхагүйн тула малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэй. Тинмэһээ малай байрануудые һайнаар бэлдэхэ, түл абалгые эмхитэйгээр үнгэргэжэ, хурьгадаа һайнаар түлжүүлхын тула хамаг юумэеэ мүнөөнһөө һайнаар бэлдэхэ болонобди. Малаа тобир тарган байлгахын, гарзада оруулхагүйн ба һайн шанартай нооһо абахын тула тэжээлээ гамтайгаар, ээзэн ёһоор хэрэглэжэ, хонидоо һайнаар эдеэлүүлхэ ба харууһалхабди.

Олонхи колхоз, совхозуудта хонидой түл абалга үбэлэй сагта үнгэргэгдэдэг хадань, тэрээндэ нягта наринаар бэлдэхэ хэрэгтэй. Эхэ хонидые ороондо һайнаар бэлдэхын тула бултыень тобир тарган байлгаха гээшэ тон шухала.

Хонин ажал түргэнөөр хүгжөөхэ зорилгые амжалтатайгаар дүүргэлгэ малай тэжээлээр хэр зэргэ хангагдаһанһаа дулдыдаха байһаниие мэдэрэн, бидэнэр полеводуудтай хамта тэжээл бэлэдхэлгые дээшэлүүлхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэхэбди. Тиин ойрын жэлнүүдэй үбэлжэлгын үедэ хонин бүридөө 2 центнерһээ бага бэшэ үбһэ, 0,5 центнер һолоомо, 0,9 центнер силос, 0,7—1 центнер холимол тэжээл бэлдэхэбди. Мүнөөшье хонишодой олохон түрүү бригаданууд даажа абаһан сабшалан дээрээ наг шэбхэ гаргана, уһалуури болон бусад хүдэлмэри хэжэ, үбһэ ногооной үндэр баян ургаса абан, өөһэдынгөө хүсөөр отарануудаа үбэлэй үедэ гүйсэд хүрэхэ тэжээлээр хангана. Хонишодой бүхы бригаданууд энэ жэшээ халан абаха ёһотой. Бэлшээрэе һайжаруулха ба тэрэнээ зүбөөр хэрэглэхын тула хонишодой бригаданууд ехэ ажал хэжэ шадаха, хэхэшье ёһотой.

Гэбэшье шэнэ газар элдүүрилгэтэй, сабшалан үргэдхэлгэ ба тэжээлэй ургамалнуудые тарилгатай, газар уһалалга, намаг хатаалга ба сабшалангай хүрьһэ үндэһөөрнь һайжаруулгатай дашарамдуулан, нинтын мал ажалда тэжээлэй бата бэхи бааза байгуулгада бага бэшэ мүнгэ зөөри гаргашалагдана. Эдэ бүгэдые гансахан хонишодой бригаданудай хүсөөр хэхын аргагүй. Ушар нимэһээ колхоз, совхозуудай тариан ажалай, луговодуудай звенонуудай, оньһожоруулагдамал лугомелиоративна отрядуудай бүхы хүдэлмэришэдтэ, «Бурводстрой» трестын, «Сельхозтехника» нэгэдэлэй хүдэлмэрилэгшэдтэ хандажа, ойрын жэлнүүдтэ хамтынгаа хүсөөр нинтын малые бардам хүрэхэ тэжээлээр хангахын тула тэжээлэй бата бэхи бааза байгуулхын түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадахыень уряалнабди.

Хонин ажалые шууд түргөөр хүгжөөхэ ехэ зорилгонуудһаа уламжалан, нарин нооһотой буряад үүлтэрэй хонидой нооһо, мяханай абтасые бүри ехэ болгохын тула үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэри бүри үргэнөөр ябуулха эрилтэ табигдана. Энэ хүдэлмэриин амжалта бидэнһээ сүм дулдыдаха байна. Тинмэһээ бидэнэр хонидые искусственнаар үрэжүүлгэдэ, хонидые нооһонойнь шанараар илгаха ба отара бүридхэхэ хэрэгтэ, үүлтэртэ хонидой түлэй харууһа һайжаруулха хэрэгтэ эдэбхи ехэтэйгээр хабаадахабди.

Бидэнэй абаһан социалис уялгануудай амжалтатайгаар дүүргэгдэсэ ажалай таатай зохид эрхэ байдал, хонишодой ажаһуудал ба амаралтые зүбөөр эмхидхэһэнһээ дулдыдаха байна. Ушар нимэһээ малшадай ажаһуудалай эрилтэ хангаха талаар хүдэлмэри улам һайжаруулан, хониной нооһо ба мяха абалгые дээшэлүүлхэ зорилгын дүүргэлтэдэ өөһэдынгөө хубитые оруулхыень колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ, худалдаа наймаанай организацинуудай, соёл культурын эмхи зургаануудай, элүүрые хамгаалгын, ажаһуудалай эрилтэ хангалгын ба хэлхэе холбооной хүдэлмэрилэгшэдтэ ханданабди.

Хонин ажал саашадань хүгжөөхын тула хонишодой кадрнуудые нэмэжэ табиха. Тинмэһээ хонишод боложе хүдэлөөд, бидэнтэй хамта мал ажалай продукци абалгые дээшэлүүлхэ талаар хүндэтэй зорилго бэелүүлэлсэхыень республикынгаа комсомолшууд болон залуушуулда хандаиабди.

Хонишодой республиканска зүблөөндэ хабаадагшад социалис энэ үндэр уялгануудые баталан абаха зуураа, В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө, хониной нооһо болон мяха абалгаар республикаяа Сибириин ехэ бааза болгохын түлөө социалис мүрысөө үргэн далайсатайгаар дэлгэрүүлхые хүдөө нютагуудай бүхы ажалшадые, зооветеринарна мэргэжэлтэд, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдые уряалнабди!

...рАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

РЕСПУБЛИКЫН АРАДАИ АЖАХЫН, СОЁЛ КУЛЬТУРЫН ТҮРҮҮШҮҮЛ— ...КОМСОМОЛШУУДЫЕ, КОМСОМОЛОИ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЫЕ БУРЯАДАИ АССР-эй ...ВЕРХОВНО СОВЕДЭИ ПРЕЗИДИУМЭИ ХҮНДЭЛЭЛЭИ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

...омолой хүдэлмэридэ эдэбхи... хабаадаһанай түлөө, социа...мүрысөөгөөр һайн дүнгүүдые ...айнь түлөө, мүн ВЛКСМ-эй ...ай ойтой дашарамдуулан, Бу...АССР-эй Верховно Совэдэй ...иумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** ...а:

...**ин** Виниамин Васильевичые— ...ын аймагай Гусиноозёрскын ...правлениин 2/5 шахтын хү...шэн.

...**маева** Анна Сташкиновнае — ...ын аймагай Первомайска сов... хонишон.

...**ханцев** Юрий Владимирови... — Улаан-Үдын локомотивна де...тепловозой машинист.

...**манаев** Агу-Владислав Агва...е — ВЛКСМ-эй Хэжэнгын рай... нэгэдэхи секретарь.

...**еев** Бато-Очир Эрдынжапови... — Хяагтын аймагай «Дружба» ...ой тракторист.

...**мева** Цыцык Очировнае — Бар...й аймагай XXII партсъездын ...этэ колхозой хонишон.

...**заракцаев** Бадмажап Доржие...— Бэшүүрэй аймагай «Друж...колхозой тракторист.

...**ров** Ким Михайловичые — ...дай залуушуул» газетын ре...ай орлогшо.

...**бородова** Валентина Петровнае ...уунын аймагай Нарһатын сов... мал адуулагша.

...**зеров** Леонид Николаевичые— ...вольфрам-молибденэй комбина... ...тосоной рудннгай электрово...шинист.

...**усов** Виктор Егоровичые — ...М-эй Советскэ райкомой нэгэдэ...секретарь.

...**усов** Владимир Васильевичые ...риин аймагай Хориин үхибүү...ортивна һургуулиин багша.

...**нко** Геннадий Владимирови... — сэрэгшэ.

...**сов** Илья Алексеевичые — ...-Үдын аймагай «Искра» колхо... ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь.

...**ус** Галина Петровнае — Улаан... Ленинэй орденто мяха-консерб...комбинадай аппаратчица.

...**еева** Хубулей Цыреновнае — ...анай аймагай Карл Марксын ...этэ колхозой һаалишан.

...**унов** Николай Демидовичые — ...М-эй Загарайн райкомой нэгэдэ...секретарь.

...**рачный** Эдуард Ивановичые — ...дай залуушуул» газетын ре...р.

...**ина** Лариса Ивановнае — ...-эй Наукануудай академиин Си... отделениин Буряадай филиа...комсомолой организациин секре... байгаали шэнжэлхэ институдай ...а хүдэлмэрилэгшэ.

...**трых** Геннадий Дмитриевичые ...рэгшэ.

...**санов** Яков Дагбаевичые — ...М-эй Ахын райкомой нэгэдэхи ...тарь.

...**маев** Василий Енхоевичые — ...М-эй Зэдын райкомой нэгэдэхи ...тарь.

...**маев** Ревомир Баяровичые— ...М-эй обкомой секретарь.

...**боев** Жамсо Жигжитовичые — ...гын аймагай Чисаанын совхозой ...М-эй комитедэй секретарь.

...**пылов** Владимир Насыковичые ...хар-Шэбэрэй аймагай «Аван...» совхозой хонишон.

...**саров** Николай Викторовичые — ...гшэ.

...**дарова** Анна Гармаевнае — ...гын аймагай Сэлэнгын совхозой ...лишан.

...**нзанов** Лазарь Гундыновичые — ВЛКСМ-эй Түнхэнэй райкомой нэгэдэхи секретарь.

Дармаева Цыцык Дармаевнае — Бэшүүрэй аймагай Шэбэртын дундэ һургуулиин комсомолой организациин секретарь, багша.

Доненко Валентина Васильевнае — Хяагтын аймагай Хираанай адагай найман жэлэй һургуулиин багша.

Евтеев Иван Ивановичые — Кабанскын аймагай Селенгинскэ ЦКК-гай ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь.

Ербанов Илья Архаровичые — ВЛКСМ-эй Сэлэнгын райкомой нэгэдэхи секретарь.

Есеев Николай Николаевичые — сэрэгшэ.

Жамьяндабаев Очир Жамсарановичые — Хориин аймагай Үдын совхозой хонишон.

Жукова Галина Константиновнае — КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи Партийна дээдэ һургуулиин һурагша, ВЛКСМ-эй обкомой секретарь байһан.

Зайцева Светлана Николаевнае — Улаан-Үдын нооһо угаадаг фабрикын сортировщица.

Иванов Борис Андреевичые — Улаан-Үдын прибор бүтээлгын заводой токарь.

Иванов Тимофей Емельяновичые — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Забайкалец» колхозой комбайнер.

Иванов Эдуард Григорьевичые — студентнэрэй барилгын отрядай республикын штабай командир.

Измайлов Виктор Вавиловичые — Улаан-Үдын телестудиин залуушуулай редакциин редактор.

Имыкшенов Анатолий Босхоловичые — ВЛКСМ-эй Прибайкалиин райкомой нэгэдэхи секретарь.

Инкеев Мэлс Занталяевичые — Түнхэнэй аймагай Туранай совхозой отделениин комсомолой организациин секретарь, комбайнер.

Каратаев Анатолий Александровичые — ВЛКСМ-эй Захааминай райкомой нэгэдэхи секретарь.

Крайванов Алексей Ефимовичые— сэрэгшэ.

Кудряшов Олег Павловичые — Улаан-Үдын авиационно заводой слесарь.

Кукшинов Владимир Доржиевичые — Кабанскын аймагай Оймороой совхозой техник-үрэжүүлэгшэ.

Левин Владимир Матвеевичые — Кабанскын аймагай Оймороой совхозой ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь.

Леонов Владимир Михайловичые— ВЛКСМ-эй Улаан-Үдын горкомой нэгэдэхи секретарь.

Литвинцев Александр Львовичые —мебель хэдэг, модо үйлэдбэрилдэг Буряадай комбинадай столяр.

Лумбунов Сергей Гомбоевичые — ВЛКСМ-эй Улаан-Үдын райкомой нэгэдэхи секретарь.

Лыгденов Николай Бадмацыреновичые — Захааминай аймагай «Победа» колхозой комсомолой организациин секретарь, жолоошон.

Малыгин Геннадий Феоктистовичые — Зүүн Сибириин технологическа институдай ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь.

Матвеева Нэлли Максимовнае — Буряадай хүдөө ажахын институдай агрономическа факультедэй комсомолой организациин секретарь, студентка.

Мастерова Татьяна Петровнае — «Электромашина» заводой конструкторска таһагай копировщица.

Маханов Маэн Федоровичые — ВЛКСМ-эй обкомой нэгэдэхи секретарь.

Мирлас Борис Абрамовичые — Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь.

Митрофанова Вера Федоровнае — Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын нэхэгшэ.

Михайлова Зоя Осиповнае — Хяагтын аймагай «Родина» колхозой һаалишан.

Найданов Николай Намдаковичые — Яруунын аймагай хүдөө ажахын үйлэдбэриин управлениин главна зоотехник.

Непомнящих Павел Капитоновичые — ВЛКСМ-эй Хойто-Байгалай райкомой нэгэдэхи секретарь.

Никонов Владимир Петровичые — сэрэгшэ.

Нимаев Будажап Дылыковичые — Загарайн аймагай Элхиин машина заһабарилгын заводой слесарь.

Новолодский Георгий Петровичые — ВЛКСМ-эй Кабанскын райкомой нэгэдэхи секретарь.

Очирова Татьяна Дамбадугаровнае — Загарайн аймагай Эрхирэгэй совхозой һаалишан.

Парашутинский Юрий Тихоновичые — Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон.

Парпаев Юрий Шойроповичые — ВЛКСМ-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой нэгэдэхи секретарь.

Патархеев Юрий Раднаевичые — Ахын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой мал адуулагша.

Перевалова Софья Васильевнае— Бэшүүрэй аймагай Хэлгын совхозой һаалишан.

Перфильев Алексей Андрияновичые — ВЛКСМ-эй Бэшүүрэй райкомой нэгэдэхи секретарь.

Подлеснов Вячеслав Федоровичые — ВЛКСМ-эй обкомой секретарь.

Попов Александр Дмитриевичые— Хяагтын ээрэлгэ-нэхэлгын фабрикын оёдолшон.

Пыткина Галина Ильиничнае — Загарайн аймагай Онохойн модоной комбинадай ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь.

Раднаев Владимир Доржиевичые— ВЛКСМ-эй Октябрьска райкомой нэгэдэхи секретарь.

Руднева Галина Иннокентьевнае — Прибайкалиин аймагай «Прибайкалец» колхозой һаалишан.

Рыжук Елена Григорьевнае — Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой ВЛКСМ-эй комитедэй хүдэлмэрилэгшэ.

Санжиев Дугар Гармаевичые — ВЛКСМ-эй Хориин райкомой нэгэдэхи секретарь.

Смирнов Валерий Федоровичые — Баунтын аймагай Ципиканай приискын управлениин Маловска участогай ахалагша электромонтёр.

Старкова Нина Александровнае — Прибайкалиин аймагай Татауровска машина заһабарилгын заводой комсомолой организациин секретарь.

Суханов Валерий Георгиевичые— Загарайн аймагай Хандагатайн леспромхозой электро-хюрөөгэй моторист.

Суходубенко Вера Тихоновнае — Улаан-Үдын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан.

Тетерин Владимир Лазаревичые — Бэшүүрэй аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ совхозой механизатор.

Торгонов Владимир Михайловичые — ВЛКСМ-эй Баунтын райкомой нэгэдэхи секретарь.

Трусов Геннадий Артемовичые — сэрэгшэ.

Ульяницких Евгений Ивановичые — Улаан-Үдын Ленинэй орденто локомотив-вагон заһабарилгын заводой цехэй токарь.

Федотов Тарас Исаевичые — ВЛКСМ-эй обкомой таһагые даагша.

Филиппов Георгий Мартемьяновичые — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Заганский» колхозой комбайнер.

Филиппов Юрий Покровичые — Кабанскын аймагай Шергинскэ совхозой тракторист.

Холщевников Юрий Георгиевичые — Улаан-Үдын авиационно заводой ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь.

Хомяков Алексей Никитьевичые — ВЛКСМ-эй Железнодорожно райкомой нэгэдэхи секретарь.

Цагадаева Дугарма Даржаповнае— Хяагтын аймагай Хүдэриин совхозой ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь.

Цеденжапова Сэсэгма Балдоржиевнае — Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь.

Цибин Владимир Лаврентьевичые— Зүүн Сибириин түмэр харгын 16-дахи дистанциин механик.

Цыбикова Цыжидма Дубуржаповнае — Яруунын аймагай Комсомольско совхозой ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь.

Цыремпилон Авиона Бадмаевнае— Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ Буряадай гүрэнэй багшанарай институдай багша, ВЛКСМ-эй обкомой секретарь байһан.

Цыренов Василий Дамбаевичые— Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой тракторист.

Черников Виктор Константиновичые—Ивалгын кондитерска фабрикын слесарь.

Чимитов Владимир Дармаевичые —ВЛКСМ-эй Хяагтын райкомой нэгэдэхи секретарь.

Чимитов Владимир Будаевичые— ВЛКСМ-эй Яруунын райкомой нэгэдэхи секретарь.

Чирков Александр Яковлевичые— Баргажанай аймагай Баргажанай совхозой отделениин комсомолой организациин секретарь.

Шангаев Том Константиновичые —ВЛКСМ-эй обкомой таһагые даагшын орлогшо.

Шеина Валентина Григорьевнае— Прибайкалиин аймагай Сэлэнгын модоной баазын станочница.

Шигаев Анатолий Тимофеевичые —ВЛКСМ-эй обкомой таһагые даагшын орлогшо.

Шиханов Михаил Михайловичые —Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совэдэй дэргэдэхи радио ба телевидениин комитедэй залуушуулай дамжуулгын ахалагша редактор.

Щербакова Анна Петровнае— Улаан-Үдын Железнодорожно районой пионернүүдэй байшангай директор.

Эрдынеев Павел Хубушеновичые —ВЛКСМ-эй Баргажанай райкомой нэгэдэхи секретарь.

Юдин Михаил Александровичые— Хориин леспромхозой комсомол-залуушуулай бага комплексно бригадын бригадир.

Яковлев Алексей Факеевичые— Мухар-Шэбэрэй аймагай «Заганский» колхозой главна зоотехник.

Яковлева Алла Николаевнае — ВЛКСМ-эй обкомой секретарь.

Ячменёва Галина Константиновнае —Улаан-Үдын кооперативна техникумэй багша, ВЛКСМ-эй обкомой секретарь байһан.

Буряадай АССР-эй Верховно Совэдэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо А. СЫРЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Совэдэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Совэдүүдэй байшан. 1968 оной октябриин 23.

Улаан-Үдын «Теплоприбор» заводой хүдэлмэришэдэй дунда дэлгэрэн социалис мүрысөөндэ коммунис ажалай ударник, слесарь Петр Трофимов түрүүлжэ, үдэр бүриингөө даабарине 150 процент дүүргэнэ. Зураг дээрэ: П. Трофимов.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

В. И. ЛЕНИНДЭ А. М. КОЛЛОНТАЙН БЭШЭҺЭН БЭШЭГҮҮД

«...Ажабайдалайнгаа саашанхи замые ойлгоо һэм. Тэрэмни эли тодо байгаа. Ленинэй замаар дабшаха». Эдэ мүрнүүдые Александра Коллонтай бэшэһэн юм. Ленинэй туг доро жагсаһан гайхамшаг ород эхэнэрэй өөрыгөө большевигүүдэй партиин арюун нангин хэрэгтэ зорюулһан үе, Октябриин урда тээхи үе тухай эндэ хэлэгдэнэ. В. И. Лениндэ 1915—1917 онуудай үеэр А. М. Коллонтайн бэшэһэн, толилогдоогүй бэшэгүүд Марксизм-ленинизмын институдай партийна түбэй архивта хадагалаатай байдаг. Тэдэ бэшэгүүд тухай түүхын эрдэмэй кандидат Ева Бреслав «Ленинградай университедэй вестник» газетын ээлжээтэ хуудаһан дээрэ бэшэнэ.

А. М. Коллонтай Швецидэ байхадаа, дайнда эсэргүү ябуулга хэһэн юм. Статьянуудые бэшэдэг, митингнүүд дээрэ үгэ хэлэдэг байгаа. Энээнэйнгээ түлөө түрмэ шорондо хаагдаһан. Һүүлээрнь сүлөөдэ гараад Данида байхадаа, полициин мүрдэлгэ гүрдэлгэдэ ороо бэлэй. А. М. Коллонтай норвег нүхэдэйнгөө туһаламжаар Холменколлен гэжэ багахан тосхондо ошоод, түбшэнөөр ажаллаха аргатай болоһон. Эндэһээ Ленинтэй саг үргэлжын холбоо байгуулан, Скандинавиин оронуудтахи байдал тухай ходо мэдээсэдэг байба.

Энэ үеэр Лениндэ Коллонтайн бэшэһэн бэшэгүүдые Ева Бреслав архив сооһоо олоо. Империалис дайнай жэлнүүдтэ Владимир Ильичэй үнэн туһалагшын эрхилһэн журналис ябуулгатайнь тэдэ бэшэгүүд танилсуулна. Коллонтайн статьянуудай Германиин, Франциин, Англиин, Америкын Холбоото Штадуудай, Норвегиин, Швециин социалис хэблэлдэ толилогдодог байһыень, империалис дайе граждан дайн болгохо гэжэ уряалһан Ленинэй лозунгнуудые хамгаалдаг байһыень, дайнай асуудалаар большевигүүдэй баримталдаг хараа бодолые Россиһаа ондоо тээгүүршье хайшан гэжэ тайлбарилдаг байһыень, интернационалистнуудай нэгэдэлгэдэ туһалан, зүүнэй үзэл бодолтой социал-демокрадуудтай холбоо барисаа хайшан гэжэ байгуулдаг байһан тухайдань һануулна.

Большевигүүдэй листовконууд, дэбтэрнүүд, уряануудые хилын саана хэблэжэ гаргадаг байһан тухай мэдээнүүд тэдэ бэшэгүүд соонь бии. Ленинэй даалгабаряар Коллонтай иимэ хүдэлмэри ябуулдаг байһан. Америкын социалис партиин зүүнэй шэглэлтэй немец хэлтэсэтэй уряалаар лекцинүүдые уншахаяа Америкэ ошоод байхадаашье, тэрэ хүдэлмэреэ эрхилдэг байгаа. Эндэ байхадань Бернһээ Ильич иигэжэ бэшэнэ:

«Циммервальдын зүүнэй талынхидай үмэнэһөө нэгэ бишыхан дэбтэр немецээр, һүүлээрнь франц хэлэн дээрэ гаргахаар **найданабди.** Хэрбээ мүнгөөр бараг байбал, итальяншье хэлэн дээрэ эндэ хэблэн гаргахабди. Энээниие Америкэдэ **англи хэлэн дээрэ...**, хэрбээ болохо һаань, ондоошье хэлэнүүд дээрэ хэблүүлэн гаргаха бэзэ гээд Тандаа найданабди. Энэ хадаа юу хэхэеэ, хэнэй тала барихаяа тон тодо һонороор, хүсэд бүрин ойлгоһон, хамаг оронуудтахи зүүнэй үзэл баримталдаг гол социал-демокрадуудай түрүүшын ябуулга болохо ёһотой. Энээниие Америкэдэ олоор барлан тараажа, хэблэлэй бата холбоо барисаа байгуулбал, сэгнэшэгүй ехэ удха шанартай байха һэн...»

Тиин Коллонтай хэблэлэй талаар холбоо барисаа байгуулһан юм. Гэхэ зуура удха шанарыень В. И. Ленинэй ехээр сэгнэһэн тэрэ дэбтэрые хэблэн гаргахань даншье бэлэн хэрэг бэшэ байшоо. «Америкэдэ литература балай олоор худалдан абадаггүй, тэрэ мүртөө теоретическэ удхатай номуудые тараахань бүри бэрхэтэй. Олондо мэдээжэ, номнолой литература тарадаг... Митингһээ гадуур тэрэниие олоор худалдаха найдал үгы. Энэнь гол шалтагаан болоно хаш...» — гэжэ Коллонтай Владимир Ильичтэ мэдээсэһэн байна.

Ленинэй хэлэһэнэй ёһоор, «бүхы оронуудтахи зүүнэй үзэл баримталдаг социал-демокрадуудай гол бүлэгэй түрүүшын шанга добтолго» болоһон тэрэ дэбтэр оршуулагдаад хэблэгдэжэ байна гэһэн мэдээн одоол абтаһан юм.

Хилын саанахи хэблэлэй партийна хамаадалые, политическа хараа шэглэлыень мэдэхын тула Владимир Ильичэй даалгабаряар Коллонтай ходо шэнжэлдэг болоо һэн. Эгээн түрүүн Ева Бреславай шэнжэлһэн, В. И. Лениндэ Коллонтайн бэшэһэн бэшэгүүд доторнь хэдэн газетэнүүд тушаа тодорхой сэгнэлтэ үгтэнхэй. Тэрэ тоодо 1911 онһоо хойшо Нью-Йоркдо ород эмигрантнуудай гаргадаг «Шэнэ дэлхэй» гэжэ социал-демократическа газетэ, Америкын социалис партиин немец хэлтэсэй орган — «Арадай газетэ» оролсоно. Мүн Ленинэй уншахые хүсэһэн газетэнүүд, журналнууд тухай тэдэ бэшэгүүд соонь хэлэгдэнхэй. 1917 оной февралиин 11 мартын 14 хоёрой хоорондохи үеэр Владимир Ильичтэ эльгээгдэһэн тиимэ һанамжануудай нэгэниинь — «Плендэ абтаһан сэрэгшэдтэ туһа хүргэхэ комиссиин» гаргаһан «В плену» журналай нэгэдэхи номер тухай шэнжэлэл болоно. Лениндэ Коллонтай иигэжэ бэшэнэ:

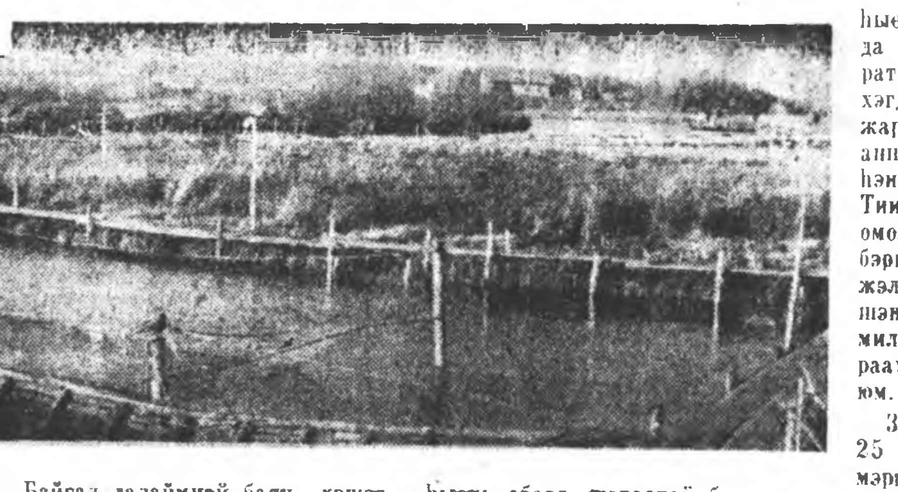
«Плендэ байгшадай һонирхомоор материал тэрээхэн журналда олон бии. Теэд бидэнэй, пленэйхидһээ ондоо эрхэ байдалда байгшадай, һонирхомоор юумэн бии гэжэ Танда һанагданагүй хаяа! Хэрбээ пленэйхидтэ зорюулагдаха һаань, дайе түргэн дүүргэхын түлөө, арадай хэрэгэй түлөө социал-демокрадуудай, эсэргүү талынхидай хаа хаанагүй ябуулжа байгаа тэмсэл, хэжэ байгаа хэрэгэй бодото түхэл шэнжэ ба байдалые харуулха, Россиин, эндэхи үйлэ хэрэгүүдые харуулха шухала. Мүн олондо зорюулагдаһан номнолой статьянуудые үгтэхэ. Энэ журналые иимэл байха ёһотой гээд һананаб...» Зүгөөр журналай зорилго тухай нэн түрүүн Тантай ярилдаха ёһотой болоноб».

Хүтэлбэрилдэг газетэдэнь юун тухай бэшэбэл һайн бэ гэжэ Ленин бэшэгүүд соогоо ходо асуудаг байһан. Америкэдэ тараахын тула «Социал-демокрадай» номернуудые эльгээхыень нэгэ бэшэг соогоо Коллонтай гуйһан, РСДРП-дэ туһалха стокгольмско бүлэгэй гэшүүдэй баталан абаһан, бүхы оронуудай социалис эхэнэрнүүдтэ хандаһан уряа эльгээгээ һэм гэжэ нүгөөдэ бэшэг соогоо Лениндэ мэдээсэһэн байдаг.

АНАТОЛИЙ ЛЮБАРСКИЙ.
(АПН).

ОМОЛИ ҮСХЭБЭРИЛГЫН ЗАВОДТО

ФОТОРЕПОРТАЖ

Байгал далаймнай баян хэмэг барагдашагүй гэлсэдэг. Эндэхи гол нөөсэнь—дэлхэй дээрэ ехэ суура гараһан омоли загаһан шуу. Теэд энэ үнэтэ загаһые олзоборилхо, үсхэбэрилхэ ябадалые эрдэм ухаанай аргаар эрхилхэ гээшэ угаа ехэ удха шанартай.

Эгээл мүнөө үедэ Байгалай омолиин үрэжэлгын хаһа ороод байна. Байгал далайда шудхадаг томохон гол горходые үгсэжэ, үрэ түрэһэеэ хаяхаяа омолиин һүрэгүүд аяншална.

Омолиие эрдэм ухаанай заабаряар заводто үрэжүүлэн олошоруулха арга мүнөө хэрэглэгдэдэг болоо.

Байгал далайда шудхаһан Большая речка гэжэ гол дээрэ тиимэ загаһа үсхэбэрилгын завод байгуулагдаад, 36-дахи жэлээ ажаллажа байна. Эндэ омоли бариха тусхай түхеэрэлгэнүүд бии, үрэһыень абаад, жараахай болоторнь хүгжөөн тэжээгээд, далайда табидаг байха юм.

Загаһа үсхэбэрилгын завод дээрэ ошожо, тэндэхи коллективэй хүдэлмэритэй танилсахада угаа һонин. Заводһоо арбаад модоной газарта Большая речка голые хаагаад, тэндэ суглараһан омолиин орохо тусхай түхеэрэлгэ тодхогдонхой. Тэндэ ороһон омолинуудые загаһашад барижа, тэрэндэ ойрохон, уһан соо байгуулагдаһан садок (гүльмэ) руу табина. Тиимэ таби гаран садогууд бии. Садок бүридэнь хошоод мянган омоли багтаха юм. Загаһашад сентябриин нэгэнһээ октябриин нэгэн хүрэтэр үрэжэлэй омолинуудые суглуулжа, садогуудта хаажа тэжээдэг байна.

Үрэжүүлгэдэ суглуулһан омолиин түрэһые октябриин нэгэнһээ абажа захалаа. Абтаһан түрэһыень заводто асаржа, инкубацида оруулна. Тэндэ Вейсын аппарат гэжэ тусхай түхеэрэлгэ соо хэгдэжэ, хабар болотор байхадаа жараахай болодог юм. Нэгэ тиимэ аппарат соонь 260 мянган түрэһэн хүгжөөгдэн, загаһан болоно. Тиигэжэ тус завод 500 миллион омолиин жараахай нэгэ доро үсхэбэрилэн гаргадаг байна. Ерэхэ жэл энэ заводто тиимэ хоёр цех шэнээр байгуулагдажа, үнөө 300 миллион түрэһэнһөө омолиин жараахай гаргаха аргатай болохо юм.

Загаһа үсхэбэрилгын заводто 25 жэл соо ажаллаһан ахамад мэргэжэлтэ Павел Сергеевич Стариков Байгалай омолиин баялигые арьбадхаха хэрэгтэ нилээд хубитаяа оруулһан байна.

Омолиин түрэһэ абажа, үрэжүүлгэдэ оруулха энэ халуун хаһада загаһа үсхэбэрилгын институдай мэргэжэлтэд шэнжэлгын хүдэлмэри ябуулдаг загаһа үсхэбэрилэгшэдтэ туһалдаг байна. Мүнөө тус институдай аспирант Н. С. Смирнова эндэ ажаллана.

Заводой түрүү хүдэлмэришэд Е. Степанова, Н. Ботенева, П. Кочин, А. Баланина, А. Буркова гэгшэд даабаряа һайнаар дүүргэнэд.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Загаһанай участок. 2. Омолинуудые садогһоо абажа байна. 3. Үрэжүүлгын омолинууд завод тээшэ зөөгдэнэ.

С. БАЛДУЕВАЙ фототекст.

ШЭНЭ МАГАЗИН

Хяагтын аймагай Хүдэри-Сомон тосхондо эдеэ хоолой шэнэ магазин нээгдэбэ. Эндэ ороходо һаруул сэбэрхэн. Аятайханаар урлагдаһан тагууд дээгүүр эдеэ хоолой зүйлнүүд таарууга̄ар табигданхай. Тус магазин холодильна түхеэрэлгэнүүдээр хангагданхай.

Шэнэ магазинай наймаалагшадаар һаяшаг тусхай һургуули дүүргэжэ ерэһэн Люда Серебренникова, Галя Агафонова гэгшэд ажаллажа, худалдан абагшадай магтаалда хүртэжэ эхилээ.

Г. ЧЕРНЫШЕВ.

MEXICO 68

ОЛИМПИИН НААДАНАЙ 13-дахи УДЭР

Совет ороной спортсменүүд октябриин 24-дэ нэгэ алтан медаль абаба. Фехтовальщигуудай, гимнастнуудай дунда эхилһэн шанга тулалдаата мүрысөөн дүүрэбэ. Олимпиин наадана́й хүндэлэлэй ендэрэй түрүүшын табсан дээрэ манай ороной хоёр түлөөлэгшэ гараха бэзэ гээд бидэнэр найдаһан байгаабди. Зүгөөр тиимэ юумэн болоогүй.

Эхэнэр рапиристнүүдэй команда Олимпиин наадада шалгаржа, алтан медальда хүртэбэ. Эдэнэр түгэсхэлэй наадада Венгриин суглуулагдамал командые 9:3 тоотойгоор шүүһэн байна. Манай командада энэ жэлэй Олимпиин наадана́й чемпионка минчанка Елена Новикова, дэлхэйн чемпионконууд Александра Забелина, Галина Горохова (хоюулаа Москва), минчанка Татьяна Самусенко, Таллинай студентка Светлана Чиркова гэгшэд оруулагдажа, Эхэ оронойнгоо нэрэ солые хамгаалхаар Мехико эльгээгдэһэн байгаа.

Нэгэнтэ бэшэ дэлхэйн ехэ мүрысөөнүүдтэ шүүжэ гарадаг Венгриин командые Токиодохи Олимпиин наадана́й алтан медальда хүртэһэн И. Рейте-Уйлаки толгойлһон байна. Гэбэшье тэрэ гурбан наадана́йнгаа хоёртонь шүүгдээ. Манай гурбан бэсагад хоёр хоёр удаа шүүһэн, Александра Забелина бүхы уулзалгануудаа гоё һайханаар үнгэргэжэ шүүгээ.

Совет фехтовальщигууд Токиодо түйлаһан амжалтаяа бүри дээшэлүүлжэ шадаа. Эдэнэр Олимпиин XIX наадада үшөө шпагын мүрысөө үнгэргэхэ юм. Фехтовальщигууд мүнөөдөө гурбан алтан, гурбан мүнгэн медаль абанхай.

Гимнастнуудай дунда эхилһэн Олимпиин наадаар манай команда мүнгэн медальда хүртөө. Наадана́й түрүүшын үдэрһөө упражнени бүхэнөө һайнаар гүйсэдхэһэн Японой суглуулагдамал команда манай спортсменүүдтэ заахашье ахигдабагүй. Тиин эдэнэр 575,9 балл абажа, Олимпиин алтан медальда хүртэбэ. Манай спортсменүүд 571,1 баллтай, хоёрдохи һуурида гараа. Өөр хоорондын мүрысөөндэ дэлхэйн чемпион, москвич Михаил Воронин абаһаар яһала һайн амжалта түйлаһан байгаа. Зүгөөр һүүлшын мүрысөөн хубилалта оруулаа бшуу. Воронин «Морин» дээрэ упражнени гүйсэдхэхэдөө, хэдэн удаа алдуу гаргаа. Японой спортсмен Като шадамар бэрхэ байжа, алтан медальда хүртэбэ. Михаил Воронин эрхимлэгшэһээ 0,05 баллаар гээгдэжэ, мүнгэн медаль абаба. Гурбадахи һуурида Японой командын үнинэй спортсмен Акинори Накаяма гараба.

Ехэ шанда хүртэхын түлөө морёор урилдаһан совет командын түлөөлэгшэд нэгэ табсан урагшаа дабшаба. Манай спортсменүүд Елена Петушкова, Иван Кизимов, Иван Калита гэгшэд мүнгэн медальда хүртэбэ. Манай спортсменүүд ФРГ-гэй командаһаа 42 очкогоор гээгдэжэ ябана. Өөр хоорондын түгэсхэлэй мүрысөөндэ манай гурбан спортсмен хабаадалсаха эрхэ олобо. Энэнь бага бэшэ амжалта!

Сочимилко канал дээрэ октябриин 24-дэ болоһон урилдаанда каноист Виталий Галков, байдаркын экипаж—Александр Шапоренко, Владимир Морозов гэгшэд эрхимлэжэ, түгэсхэлэй наадада хабаадалсаха болоо.

Олимпиин һүүлшын уулзалгын урда тээхи наадые октябриин 24-дэ СССР-эй, Чехословакиин волейболистнуудай суглуулагдамал командануӯд үнгэргөө. Дурсагдагша хоёр команда алтан медалиин түлөө ана мана тулалдажа ябана. Энэ үдэр манай спортсменүүд Бельгиин суглуулагдамал командые 3:0 тоотойгоор шүүгэ. Тиихэдэ Чехословакиин волейболистнууд Польшын командада 1:3 тоотойгоор шүүгдэшөө. Түгэсхэлэй наадан октябриин 26-да болоо. Эндэ алтан медалиин түлөө СССР-эй, Чехословакиин командан́ууд наадаа.

Ватерполоор мүрысэһэн манай спортсменүүд түгэсхэлэй наадада хабаадалсахань. Эдэнэр Италиин спортсменүүдые 8:5 тоотойгоор шүүгэ. Алтан медалиин түлөө ... Югославиин командануӯд ... 26-да наадаба.

Манай боксёрнууд Олимп... гэсхэлэй наадада эгээл олон... баадалсахань. Совет табан б... нууд—Валерий Соколов, Бори... тин, Алексей Киселев, Дан П... Ионас Чепулис гэгшэд болон...

Тамарагшад үшөө дүрбэн ме... түлөө хоорондоо тэмсэбэ. Бат... гүримаар 200 метрэй зайда ... болон эхэнэрнүүдэй хо... мүрысөөндэ Токиодохи Ол... мүнгэн медальда хүртэһэн ... (США), А. Кон (Голланди) гэг... химлэжэ, алтан медальда ... Америкын спортсменка Д. Май... жэлэй Олимпиин наадада гур... алтан медальда хүртэбэ. Тэр... метрэй зайе 9,24 минута ... талжа, Олимпиин шэнэ рекорд ... бо.

Эрэшүүлэй дунда үндэрһ... руу һүрэлгын мүрысөөндэ ме... нец А. Гасиола эрхимлэжэ яба... най спортсмен Михаил Сафоно... нэгэдэхи һуури эзэлнэ.

Футболой наадан дүүрэхэ ... Гурбадахи һууриин түлөө Япо... Мексикын спортсменүүдэй хо... болоһон наадада Японой фут... нууд 2:0 тоотойгоор шүүгэ.

Классическа барилдаан тула... даа. Бүхэшүүлэй энэ мүрысөө... ороной 169 спортсмен хабаад... Совет ороной бүхэшүүл 16 ту... гаһаа арбан табиень шүүгээд ... дальнуудай түлөө тэмсэжэ яба...

(ТАСС-ай тусхай ...)

Мехико.

ТҮГЭСХЭЛЭЙ НААДАНАЙ УРДА ТЭЭ

ЛУГАНО. (ТАСС). Бүхэдэлхэйн Олимпиин наадада хабаадалсажа ябаһан Советскэ Союзай суглуулагдамал командын шатаршад 2,5:0,5 тоотойгоор Английн командые шүүбэ. Эндэ дэлхэйн чемпион Тигран Петросян Корчной хоёр Коттнауэр, Н. Ли гэгшэдые шүүһэн, Спасский Кин хоёрой наадан тэнсэлгээр дүүрэһэн байна. Гроссмейстер Василий Смыслов табан часай туршада Бейссментэй наадаад, уулзалгаяа хойшолуулаа.

һүүлшын—долоодохи наадана́й урда тээ СССР-эй команда 22 очко... хойшолуулагдаһан хоёр партитай... рүүлжэ ябана. Английн шата... 17,5 очкотой болоо.

Мүн бусад бүлэгүүдтэй ... командануӯд сооһоо түгэсхэлэй ... залгада хабаадалсаха шатарш... дороо. Эдэнэрынь Дани США... Югослави Испаниин, Венгри ... дын, ФРГ Румыниин, Аргентин... эй, Болгари Чехословакиин шата... болоно.

СПОРТ

МАНАЙ УРИЛДААШАД УРДУУ...

Олимпиин жэл гансахан олимпиинхидтэ бэшэ гэжэ хэлэгдэдэгынь яһала сэсэн удхатай юм. Советскэ Союзай олимпиинхидэй аяар холын Мехикэдэ тамир хүсэ, солбон шамбай бэе, арга шадабаряа туршалсан шалгажа байхадань, спортсменүүдэйнгээ алдар солын түлөө орон соомнай элдэб түхэлэй спортоор олон мүрысөөн үнгэргэгдэжэ байдаг.

Энэ оной октябриин 20-до Барнаул городто ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан профсоюзно-комсомольско зональна мүрысөөндэ Буряадаймнай урилдаашад хабаадалсаа. Тэндэһээ баярламаар мэдээсэл дуулдаба.

Сибирь болон Алас-Дурнын область, хизаар, АССР-нүүдэй зонодо республикымнай урилдаашад түрүүлээ.

һүүлэй хоёр-гурбан жэлэй туршада Алтайн урилдаашад өөрынгөө городые энэ мүрысөөнэй түгэсхэлэй урилдаа үнгэргэхэ газар болгоһон байгаа. Юуб гэхэдэ, тэндэхи команда хододоо илажа гарадаг байһан.

Мүнөө болоходо энэ мүрысөөнэй түгэсхэлэй урилдаан 1969 ондо орденто Буряадаймнай ниислэл —Улаан-Үдэдэ үнгэргэгдэхэ болобо.

Урилдаан тухай хэдэн үгэ хэлэе. Манай эдир спортсмен Юрий Климов нёдондо хурданаар гүйдэг байһанаа харуулаа һэн. Мүнөө энэ хүбүүмнай Россин хурдан урилдаашадай тоодо оруулагдаһан байна. Үнгэргэгдэһэн энэ мүрысөөндэ хабаадалсажа, 3 мянган метр зайда гүйхэдөө түрүүлжэ ерээ. Командынь нүгөө нэгэ нүхэр Сергей Рымарев гурбадахи һуурида гараа.

Аха наһанай эдиршүүлэй дунда спортсменүүд Николай Андреев, Александр Санданов гэгшэд 1 мянган метрэй урилдаанда 3-дахи, 4-дэхи һуури эзэлжэ, өөрынгөө бүлэгтэ команда̄а түрүү һуури хангаһан байна.

Басагадайнгаашье 1000 метр... урилдахадаа һайн үрэ дүн түй... һыень тэмдэглэхэ шухала. На... Вершинина финиш дээрэ дүрбэ... хи ерээ. Тиигэжэ коман... хоёрдохи һуурида гаргаа.

СССР-эй спортын мастер В... димир Цыренов спортивна эн... зондо эрхим үрэ дүн олю да... түйлаһан байна. Мүнөө болоһон... мүрысөөндэ 8000 метртэ гүй... дөө баһал түрүүлээ. Энэ коман... дын Рафис Якупов мүн лэ хур... наар гүйгөө. Эдэ хоёр спортс... мнай командаяа түрүү һуури гаргажа шадаба.

Мүрысөөнэй дүнгөөр Буряад... мнай урилдаашад түрүү һу... эзэлжэ, октябриин 27-до Крас... дар городто болохо Бүхэсою... профсоюзно-комсомольско мүр... сөөндэ хабаадалсаха эрхэ оло... Тиигэжэ Сибирь, Алас-Дурн... область, хизаар, АССР-нүүдэй ... рэ хүндэ хамгаалха болонхой.

Н. ИВАНОВ.

ЛАБОРАТОРИТОЙ БОЛОБО

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ Буряадай багшанарай институдай физико-математическа факультедэй дэргэдэ һуралсалай энэ жэлһээ эхилжэ ядерна физикын лаборатори нээгдэбэ.

Энээнһээ урда манай ороной багшанарай институдуудай дунда гансал Оренбург хотын багшанарай дээдэ һургуули иимэ лабораторитой байһан юм.

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай ядерна физикын кафедрые даагша Н. И. Иванов, ахалагша лаборант Г. С. Дунаев гэгшэдэй хүтэлбэри доро сагаан малгай, халаад, мүн резинэ гутал үмдэһэн студентнэр атомай ядрогой нюусануудые шудална.

Мүнөө үедэ манай һургуулинуудта техническэ эрдэмээр һоnирходог һурагшад олошоро... Тиимэһээ ерээдүйн багшанар ин... ститудта һуража байхадаа ду... сагдагша лабораториин аша... өөһэдынгөө хараһан үзэһэн, ... раараа бии болгоһон түргэн зү... рын бетта элшэ туяанууд ту... һурагшадтаа тодорхойгоор хэ... жэ үгэхэл.

Б. БУДАЕВ.

АМТАТА ЭДЕЭНЭЙ ЭЗЭД

Улаан-Үдэ хотодомнай ниитын эдеэ хоолой 253 предприяти бии. Тэрэ тоодо 116 столово, дүрбэн ресторан, долоон кафе. Эдээн соо 15 мянга шахуу хүн зон нэгэ доро һуугаад эдеэ хоол бариха аргатай. Байгша ондо столовонуудай трест эдеэ хоолой үшөө 22 предприяти шэнээр барюулжа ашаглалгада оруулһан байна. Эдэнэй дундаһаа 90 хүнэй һууритай кафе Худалдаа наймаанай байшан соо, Октябрьска районой № 25 һургуулида 100 хүнэй һууритай столово, «Алтан хоолос» гостиницада буугшадай хооллохо 40 һууритай столово болон бусад.

Ниитын эдеэ хоолой предприятинууд һүүлэй жэлнүүдтэ онһото шэнэ түхеэрэлгэнүүдээр хангагдажа, тогоо баригшадай болон бусад хүдэлмэрилэгшэдэйнь ажал хүнгэдхэгдөө. Эдеэ хоол бэлэдхэлгэдэ, мүн продуктнуудаа һайнаар хадагалха хэрэгтэ хаа хаанагүй электрын хүсэн ашаглагдадаг байха юм.

Нооһо угаадаг фабрикын дэргэдэхи № 6 столовын (директорынь В. Ф. Роговой) хүдэлмэрилэгшэд илангаяа магтаалтай юм. Энэ столовынхид олон янзын эдеэ хоол эрхим һайн шанартайгаар бэлдэдэг гэжэ суӯда гаранхай. Фабрикын хүдэлмэришэд тус столовын үйлэдбэриие даагша, коммунис ажалай ударник Татьяна Михайловна Брылевада холо... һайшаал хүргэдэг. Амтатай эд... бэлдэхэ хэрэгтэ залуу тогоош... Тамара Алексеевна Куржуми... баһал онсо шалгардаг.

Д. КОЛМАНОВ.

Редакторай орлогшо

М. Н. НИМАЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-54, приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактора—62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—66-76, отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-36, 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленности и строительства—61-35, советского строительства и быта—69-58, культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, информации—34-05, общественная приёмная—56-62, машинное бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров БурАССР.

Н-02054. Зак. № 1047.

ЖИЛЫН СААНАҺАА ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО

ГДР-ые БЭХИЖҮҮЛГЭ—ГОЛ ШУХАЛА ЗОРИЛГО

БЕРЛИН. (ТАСС). ГДР-ые саашадаа бүхы талаһаань бэхижүүлхэ, амгалан тайбан, зохёон байгуулхы ажал ябуулга хүгжөөхэ гээшэ партиин ба гүрэнэй гол шухала политическэ зорилгонууд болоно гэжэ СЕПГ-гэй ЦК-гай 9-дэхи пленум дээрэ хэһэн «Социализмын ниитынь ёһо гуримые саашадаа бэхижүүлгэ» гэһэн элидхэл соогоо СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ В. Ульбрихт зааба.

ГДР-тэхи социализмын хүгжэнги байгуулалтада хабаатай ба практикын гол асуудалнуудта, гадаадын политикын ба дотоодын политическэ гол шухала зорилгонуудта, социализмын, эб найрамдалай ба аюулгүй байдалай түлөө тэмсэлтэй холбоотой асуудалнуудта В. Ульбрихт элидхэлэйнгээ ехэнхи хубиие зорюулаа.

СЕПГ-гэй ЦК-гай, ГДР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ МЭДҮҮЛГЭ

БЕРЛИН. (ТАСС). «ЧССР-эй газар дээрэ совет сэрэгүүдэй саг зуура байха гурим тухай СССР-эй правительствын, ЧССР-эй правительствын хоорондо баталагдаһан договорые Германиин Нэгэдэмэл социалис партиин Центральна Комитет, Германиин Демократическа Республикын Министрнүүдэй Совет һайшаана. СЕПГ-гэй ЦК-гай, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй, мүн ЧССР-тэ августын 21-дэ туһаламжа үзүүлэлгэдэ хабаадалсаһан бусад социалис гүрэнүүдэй зүбшөөлтэйгөөр энэ договор баталагдаһан байгаа» гээд СЕПГ-гэй ЦК-гай, ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй (СЕПГ-гэй ЦК-гай 9-дэхи пленумэй баталһан) мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Социалис хани нэгэдэлһээ ямаршье гүрэнэй таһаран һалалгые хэзээдэшье тохёолдуулхагүй гэжэ договорто хабаадагшадай шиидэнхэй байһыень тус договор, тэрэнэй ёһоор абтаха хэмжээнүүд элирхэйлнэ гээд СЕПГ-гэй ЦК, ГДР-эй Министрнүүдэй Совет тоолоно.

Европодо империализмын эзэрхэг түримхэй политикын бэелүүлэгдэжэ байхада, тус договор социалис хани нэгэдэлтэ гүрэнүүдэй аюулгүй байдал хангалгада туһалха байна. Тиимэһээ энэ договор бүхы Европодо эб найрамдал, аюулгүй байдал хангаха хэрэгтэ туһална.

Арадай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй амжалта

ХАНОЙ. (ТАСС). Урда Вьетнамые сүлөөлхэ Арадай зэбсэгтэ хүсэнүүд американ сэрэгүүдэй ба Сайгоной дахуулнуудай подразделенинүүдые бута зада сохино. Дайсанай сэрэгүүдэй 365 солдат ба офицер, тэрэ тоодо 200 гаран американ сэрэгшэд, Куанган провинци шадар октябриин 12-һоо 18 хүрэтэрхи байлдаанда шархагаһан, алуулагдаһан байна.

Мүрдэлгэшэд ехэ гэмтэдэ ороно

ДАКАР. (ТАСС). Патриодуудай добтолгоһоо уламжалан һүүлэй үедэ гэдэргэ сухарижа ябаһан Португалиин колонизаторнууд «Португалиин» Гвинейн газар дээрэ сэрэгэй бэхижүүлэгдэмэл 9 лагериие орхихо баатай болоо. Гвиней ба Ногоон Хушуунай (ПАИГК) аралнуудай бэеэ даанги байдал хангаха Африкан партиин тарааһан коммюнике соо энээн тухай хэлэгдэнэ.

ХҮНДЭТЭ КОЛХОЗНИК

Семён Бальжиевич Цыретаров түрүүшын тракторист, комбайнернуудай нэгэн. Тэрэнэй ажалай габьяа ехэ. Юуб гэхэдэ, дайнай урда тээ Борьёогой совхоздо хүдэлжэ байхадаа эрхим ажалаараа комбайнернуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ илажа, хүдөө ажахын Бүхэсоюзна түрүүшын выставкэдэ Москва ошоод ерэхэдээ Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан юм.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай эхилхэдэ нүхэр Цыретаров фронт мордожо, фашис булимтарагшадтай эрэлхэг зоригтойгоор дайлалдаһан, олон орден, медальнуудта хүртэһэн байна.

Семен Бальжиевич мүнөө Зэдын «Коммунизм» колхозой механизатор. «Беларусь» тракторааран гүүртэ, отаранууд дээгүүр малай тэжээл зөөдэг. Хэды наһажаал болобошье, ажалдаа оролдосотойгоор, урагшатай бүтээсэтэйгөөр хандадаг байха юм.

Үнгэрэгшэ август һарада колхозой түрүү һаалишад, хонишод болон механизаторнуудта «Хүндэтэ колхозник» гэһэн нэрэ зэргэ олгогдоһон байна. Тэдэнэй тоодо түрүү механизатор С. Б. Цыретаров оролсоно.

Энэ эрхим механизаторнай аяншалгын путёвкоор шагнагдажа, «Байгал» поездоор оронойнгоо олон городуудые харахаяа мордонхой.

Краков хотодо болоһон партконференци дээрэ

ВАРШАВА. (ТАСС). ПАП агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, ПОРП-ын ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, Польшын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ю. Циранкевич Краков хотодо, съездын урда тээ болоһон ПОРП-ын воеводско конференци дээрэ үгэ хэлэбэ.

Партиин V съездын болохоёо байһантай дашарамдуулан ябуулагдаха политическэ ехэ кампанида анхаралаа хандуулан, орон дотороо социализм байгуулха ба тэрэниие бэхижүүлхэ шухала зорилгонуудые шиидхэхэдээ уласхоорондын байдалай асуудалнуудые хараада абангүй байха ёһогүйбди. Ушар юуб гэхэдэ, дэлхэйн дайн үүсхэхэ, манай социалис байгуулалтада халдан орохо һанаатай хүсэнүүд хорото аашануудые гаргаһаар гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ. Энээнтэй холбоотой аюулые социалис гүрэнүүд ойлгоно.

Һэргэмжэтэй байха, социалис хани барисаанай үндэһэ һууриие бэхижүүлхэ. Варшавска договор бэхижүүлхэ гүрэнэй ниитын аша туһые үндэһэ болгохо манай гол зорилго,—гэбэ.

Хитадта боложо байһан үйлэ хэрэгүүд

Хитадай товар харинхидта худалдахын тула жэлдээ хоёр дахин үнгэргэгдэдэг намарай яармаг Гуанчжоу хотодо (Гуандун провинци) нээгдэбэ.

Үнгэрэгшэ жэлэйхидэл адляар хилын саана байдаг хитад капиталистнууд—«хуацяо», тэрэ тоодо Хитадай газар дээрэ байдаг Английн Сянган (Гонконг), Португалиин Аомынь (Макао) колонинуудай баяшуул яармагта уригдаа.

Мао Цзэ-дунай бүлэгһөө «Гуанчжоугай» ревкомые толгойлогшоор томилогдоһон, провинциин сэгэрэй командалагша Хуан Жун-Хай выставкэ нээһэн байна. «Соёлой хубисхалай ашаар» Гуанчжоуда «таарамжатай оршон байдал тогтобо» гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Яармагай нээгдэхэһээ нэгэ бага урид «Мао-гой һургаал тайлбаридаг отрядууд» хэдэ мянган хунвэйбинүүдые барижа городһоо намнаһан байна.

Хунвэйбинүүдэй мөөрхэлдэдэг бүлэгүүдэй хоорондын хэсүү шанга тулалдаануудһаа болоод үнгэрэгшэ намарай яармагай аяар хоёр һараар хойшолуулагдаһые выставкын хүтэлбэрилэгшэд мартаагүй байгаа ха. Сэрэгэй частьнуудай хаалта табяашье һаань, сүлэгдэһэн зарим хунвэйбинүүд Гуанчжоуда һөөргөө бусажа ерээ гээд гадаадын агентствэнүүд мэдээсэнэ. Мүнгэ зөөригүй, илангаяа эдеэ хоолой карточкагүй байһан тула тэдэнэр үлэн хооһон ябадаг.

«Агуухэ ударидагшаяа» магтаһан хашхаралдаа һамбаашалан капиталистнууд олзо ехэтэй хэлсээнүүдые батална. Японой фирмэнүүд Хитадтай худалдаа наймаанай талаар урда мэтэ бултанииие булинхай байһаар.

Хитад Баруун Германи хоёрой хоорондын худалдаа наймаанай харилсаа холбоон бүри нягта болоно.

Чанкайшистнуудтай холбоотой байһанайнь түлөө ФРГ-тэй наймаа хэхэгүйбди гэжэ урда тээн пекинэйхид шашалдадаг байһан. Баруун Германиин империалистнууд тушаа хэлэгдэдэг байһан үгэнүүдынь мүнөө мартагданхай. Хитадтай наймаа хэхэ талаараа ФРГ Европын гүрэнүүдэй дунда нэгэдэхи һуури эзэлнэ. Германиин Демократическа Республикатай КНР-эй худалдаа наймаанай эрьесэтэй жэшэбэл, ФРГ-тэй наймаанайнь эрьесэ 3 дахин шахуу ехэ юм.

Хитадай гадаадын худалдаа наймаанай эрьесын миил дүрбэнэйнь нэгэ хубинь социалис оронуудта гудана.

Мүнөөнэй яармагай үеын худалдаа наймаанай хэмжээн хорохо байха гэжэ харин хэблэл тэмдэглэнэ.

Харинхидта Хитадай худалдадаг эд бараанай хэмжээниинь хороход гэжэ Английн «Файнэншил Таймс» газетэшье бэшэнэ. Энушарые «соёлой хубисхалтай» холбохо зуураа, тус газетэ иигэжэ бэшэнэ: «Түмэр харгынууд дээрэ ушардаг һаад тойбо тухай, соёлой хубисхалһаа уламжалан хоёр жэлэй туршада хүдэлмэришэдэй гээһэн сагые тоолжо бүридхэхын аргагүй».

Худалдаа наймаанай талаар капиталис гүрэнүүдтэ Хитадай үри зөөринь 250 миллион доллар болонхой гэжэ мүнөөхил газетэ ажаглана.